

bb.70. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00. órától
zárásig:

a/la

1973. december 20.

- 64. időjárásjelentés
- 65. kisz védnökség - járműprogram
- 66. a jugoszláv néphadsereg napja - filmbemutató
- 67. filmbemutató
- 68. meghalt kardos tiber
- 69. fogadás grecko marsall tiszteletére
- 70. hírnegyzék

--

21.20/a

- 38 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

M 2100

60.008/x

M.T.I.

v

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. december 21.

bb.1. egy éves a budapesti metró kelet-nyugati vonala

1/don/fk/a/hgy

1973. december 21.

egy évvel ezelőtt, 1972. december 22-én indult meg a forgalom a metró kelet-nyugati vonala második szakaszán. a teljes vonalon - a fehér ut és a déli pályaudvar között - egy esztendő alatt szerzett tapasztalatok hangsúlyozottan megerősítették azt a korábbi állítást, hogy a tömegközlekedés legkorszerűbb eszköze a metró. a deák tér és a déli pályaudvar közötti szakasz megnyitása óta ugyanis budapesten javult a tömegközlekedés, s mind a buszokon és a villamosokon, mind az utakon csökkent a zsúfoltság.

a budapesti közlekedési vállalat összegezte a tapasztalatokat, s érdekes statisztikát állított össze. az idén a metróon csaknem 180 millióan - naponta átlagosan 518-519 ezren - utaztak, vagyis több, mint kétszer annyian, mint tavaly. általánosságban megállapították, hogy az első szakasz valamennyi állomásának forgalma emelkedett. az astoria állomása több, mint 70 százalékkal nőtt. a reggeli időszak legforgalmasabb megállója a fehér uti, ide futnak be a külső városrészekből az autóbuszok, a délutánié a blaha lujza téri. mindkét csúcspontot együtt számítva a legnagyobb forgalmat a keleti pályaudvari állomás bizonyítja. a deák téri állomás forgalma alig emelkedett. ez jórészt azzal magyarázható, hogy a metró és a földalatti vasút közvetlen kapcsolata ideiglenesen megszakadt. a budai állomások közül a legforgalmasabb a moszkva téri.

/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb.1./ egy éves.....folyt./-a

az utasszámlálások adatai azt mutatják, hogy legtöbben naponta reggel 7 és 8 óra között utaznak. csak a fehér uti megállóban az említett időpontban mintegy 70 ezren szállnak fel a szerekre. a metró legzsúfoltabb napja a péntek: átlagosan 518 ezren utaznak.

a budapesti közlekedési vállalat autóbuszain, villamos-szerelvényein az idén több, mint másfél milliárdan utaztak. a buszokon a zsúfoltság némileg csökkent. a javulásban közrejátszott, hogy a bkv ebben az esztendőben naponta 1247 autóbuszt indított a gárázsokból, vagyis többet, mint tavaly. a tömegközlekedést javítja majd, hogy 1974-től a bkv ugynevezett vonalközi menetirányítási rendszert valósít meg a közlekedésben. ez annyit jelent, hogy a forgalmas utvonalakon, csomópontokban urh-ké-szülékkel felszerelt járdörök figyelik majd a forgalmat, s adnak jelzést, tájékoztatást az utvonalon bonyolódó forgalomról. a vállalat a következő esztendőben 207 új autóbuszt vásárol. ebből 100 csuklós, a többi pedig ugynevezett szóló kocsik. az új buszokból a főváros csaknem valamennyi vonala kap. a 73-as és a 173-as jelzésű autóbuszok a csömöri uti felüljáró átadását követően meghosszabbított utvonalon, vagyis a bosnyák tér helyett a baross térig közlekednek majd. /mti/

--

bb2. folyamatosabb lesz a taneszköz-ellátás

hi/a/hgy

1973. december 21.

egy esztendővel ezelőtt, az országgyűlés decemberi ülés-szakán hoztak határozatot a taneszköz-ellátás javításáról. ennek alapján a művelődésügyi minisztérium 1973-ra 60 millió forint központi hitelt bocsátott a megyék rendelkezésére és levélben hívta fel a megyei tanácselnökök figyelmét: a helyi erőforrásokat is igénybe véve, igyekezzenek az alapvető taneszközökből az országosan 277.1 millió forint értékű hiányt mielőbb megszüntetni.

/folyt.köv./

- 2 -

NA

bb.2./ folyamatosabb.....folyt./-a

- hogyan valósultak meg ezek a célok - erről tájékoztatta az mti munkatársát koren istván, az országos tanszergyártó és értékesítő vállalat vezérigazgatója.

- vállalatunk kereskedelmi forgalma 1972-ben összesen 322 millió forintot tett ki, s ebből 121 millió forint értékben szállítottunk taneszközöket az iskoláknak. ezzel szemben az idén a kereskedelmi forgalmunk eléri a 450 milliót, s ezen belül a taneszközök értéke meghaladja a 200 millió forintot. a 113 féle ugynevezett alapvető taneszközből kerekén 94 millió forint értékű megrendelést kaptunk, tehát már az első esztendőben sikerült az országos hiánynak csaknem az egyharmadát felszámolni. meg kell je-gyez-nem, hogy forgalmunk fokozódása túlnyomóan a nagyobb mértékű megrendelések, nem pedig áremelkedések következménye. az elmúlt évhez viszonyítva a 113 alapvető taneszközből például csupán 12-nek van az ára emelkedett részben az alapanyagok árváltozásai, részben az import-eszközök drágulása miatt. azonban ez az emelkedés is - átlagosan - mindössze 2,5 százalékot tett ki. 8t alapvető taneszköznek az árát viszont leszállítottuk.

- miképpen tudott a vállalat eleget tenni a hirtelen megnövekedett igényeknek ?

- nagy nehézségekkel kellett megküzdenünk, hiszen év közben kellett terveinket módosítanunk, termelési szerkezetünket megváltoztatnunk. az alapvető taneszközökből például az eredetileg tervezett 35 millió érték helyett 110 millió forintos árualapot teremtettünk. az alapvető taneszközök közül mindössze egyet nem tudtunk szállítani: orsós magnetofont. ilyet magyarországon jelenleg egyáltalán nem gyártanak, és egyelőre sem Lengyel, sem Csehszlovák partnerünk nem szállít. a másik fő gondunkat az jelentette, hogy szállításainknak mintegy a felét tudtuk csak november közepéig teljesíteni. az év utolsó másfél hónapjában nagy erőfeszítések árán teljesítjük a további megrendeléseket. éj-jel nappal, szombaton és vasárnap is folyik a csomagolás és szálló-lítás

- mit hallhatunk 1974., taneszköz-prognózisáról?,

/folyt.köv.

- 3 -

NA

vbb.2./ folyamatosabb.....2.folyt./-a

- Lényegesen könnyebb lesz a helyzet, mivel csupán az alapvető taneszközökből máris 114 millió forint értékű rendelésünk van a jövő évre. ezekből az eszközökből azonban 1974-ben 170 millió forintnyi árufedezetünk lesz; ez azt jelenti, hogyha a megyéktől tovább megrendeléseket kapunk, akkor az alapvető eszközök országos hiányát már jövőre sikerül csaknem teljesen felszámolni. a nem alapvető taneszközöket is számítva 210 millió forint értékű taneszköz eladását tervezzük, s a butor és egyéb áru értékesítésével együtt mintegy 470 millió forgalomra számítunk. ha azonban az említett alapvető eszközökből nagyobb lesz az igény, elérhetjük az 520 millió forintot is,

- egyéb tervek ?

- az iskolák jobb kiszolgálása érdekében további taneszközboltokat létesítünk. jövőre pécsen egy 120 négyzetméter alapterületű boltot rendezünk be, amelynek megnyitásával lényegesen javul a város és a környező megyék taneszközellátása. szegeden tanácsi határozat született a taneszközbolt megnyitásáról, és ugyanezt tervezik miskolcon is. ezen kívül 1975. januárjában megkezdjük a termelést új mechanikai gyáregységünk debrecenben. már abban az évben 50 millió teljes kapacitással pedig 80 millió forint értékű mechanikai eszközt tudunk ott gyártani. három éve folyik már a szakmunkások képzése, és mintegy 20-25 törzsgárda-tagunk, régi taneszköztgyártó szakemberünk is leköltözik. ugyancsak 1975-ben kezdjük meg működését budapesten központi javító és szervizműhelyünk. az iskolák és más művelődésügyi intézmények régi jogos igényét teljesítjük ezzel./mti/

bb.5. felfújható vasbeton-szerkezet - egy hét alatt elkészül a betonkupola

vid/ká/a/hgy

1973. vber 21.

a fejér megyei állami építőipari vállalat megvásárolta a „binishell”, elnevezésű olasz építőipari licencet, s ezzel új vasbeton szerkezet meghonosítására készül. a vállalat székesfehérvári telepén megkezdte az első, kísérleti vasbetonhéj építését. a szerkezetet a szó szoros értelmében felfújják, az ideiglenes zsályzat és a folyékony beton területén szövettel bélelt polietilén burkolatot kap, amelyet 0.4 atmoszféra nyomású sűrített levegővel pumpálnak. a beton megkötése után kivesszük a zsályzatot és kész a 8 centiméter vastag, vasbeton kupola. az új technológiával áruházak, kiállítási termek, éttermek, sportcsarnokok és raktárak építhetők rendkívül gyorsan: egy hét alatt elkészül a betonkupola a felfújható vasbetonhéj átmérője 20-40 méter lehet. az új héjszerkezet a vasbeton minden előnyét megtartja és a többi vasbeton tartószerkezethez képest lényegesen olcsóbb./mti/

- 4 -

MF

bb.4. pályázati felhívás a néphadsereg tiszthelyettes iskoláira történő jelentkezésre

1/vt/pá/hi/a/hgy

1973. december 21.

a honvédelmi minisztérium pályázati felhívást adott ki a néphadsereg tiszthelyettes iskoláira való jelentkezésre. tiszthelyettes iskolára azok az ifjak jelentkezhetnek, akik önként vállalják a dolgozó nép fegyveres szolgálatát és hivatásos tiszthelyettesek akarnak lenni: 17. életévüket már betöltötték, de 23 évnél nem idősebbek. a jelentkezés további feltételei: büntetlen és feddhetetlen előélet, erkölcsi-politikai megbízhatóság, magyar állampolgárság, egészségi és fizikai alkalmasság a hivatásos szolgálatra, általános iskolai végzettség, nőtlen családi állapot.

a tiszthelyettes iskolára pályázók /sorkatonák is/ jelentkezési lapot a kiegészítő parancsnokságtól, a szakmunkástanulók az iskola igazgatójától kapnak. a jelentkezési laphoz mellékelni kell sajátkezűleg írt részletes önéletrajzot, erkölcsi bizonyítványt, valamint a legmagasabb iskolai végzettségről szóló bizonyítványt. az erkölcsi bizonyítványhoz szükséges nyomtatvány a kiegészítő parancsnokságnál szerezhető be. a pályázók a jelentkezési lapot és a mellékleteket a kiegészítő parancsnokságnak, a szakmunkástanulók az iskola igazgatójának, a sorkatonai szolgálatot teljesítők pedig parancsnokuknak adják át.

a jelentkezők - parancsnoki szakon - gépesített - lövés, harcokszó, felderítő, tábori tüzér, légvédelmi tüzér, híradó, hadtáp/élelmezési, ruházati, szállító, egészségügyi/; technikus szakon harckocsi technikus, gépjármű technikus, híradó technikus, lokátor technikus, fegyverzeti technikus, repülő műszaki technikus, vegyvédelmi, műszaki képzésre pályázhatnak. a pályázati határidő 1974. március 31. a jelentkezők 1974. májusában egészségi alkalmassági és képességvizsgálaton vesznek részt. a vizsgálat helyéről és időpontjáról értesítés kapnak. az eredményről a pályázókat a tiszthelyettes iskolák parancsnokai 1974. június 30-ig írásban értesítik. a tiszthelyettes iskolák első évfolyamán a tanulmányi év 1974. szeptember első hetében kezdődik. a tanulmányi idő két év./mti/

- -

- 5 -

MF

bb 3. új magyar-osztrák vegyes vállalat - fellemlőben
bőrripari kivitelünk ausztriába

i sz/fné gi ie la

1973. december 21.

a tannimpex új vegyes vállalata 1974 január 1-én kezd meg munkáját bécsben. a tannimpex külkereskedelmi vállalatnak ez a harmadik közös vállalata - korábban angol és nyugatnémet partnereikkel kötöttek hasonló alapító szerződést.

az osztrák cégekkel a tannimpex már husz éve áll kereskedelmi kapcsolatban. összes tőkés forgalmunkban e szomszédos ország a hatodik helyet foglalja el. a kivitel növelését eddig a szűk osztrák beviteli kongingensek korlátozták, de a két ország között létrejött államközi szerződés alapján 1975-től liberalizáltak, tehát mennyiségi korlátozások nélkül szállíthatók a fogyasztási cikkek ausztriába, s ebből a bőrripari kivitel bővülését is várják.

a januártól működő új magyar-osztrák közös vállalat biztosítja majd a közvetlen piaci jelenlétet, s - a már meglévő két vegyes vállalat eddigi tapasztalatai alapján - várhatóan fokozatosan fellemlíti a tannimpex forgalmát az osztrák piacon.

egyébként az idén mintegy 13 százalékkal nőtt a vállalat ausztriai összforgalma a múlt évi 23 millió schilling értékűhöz képest. jövőre pedig előreláthatóan legalább 28 millió schilling-ért szállítja a tannimpex a magyar bőrripari export-cikkeit, így a cipőt, kesztyűt, bőrruházatot, félkész és konfekcionált szőrmeárut, bőrdíszmű termékeket. /mti/

--

bb 6. fokozódik az ismeretterjesztő tevékenység a fővárosi munkások körében - kurcz györgy, a tit budapesti szervezete titkáranak nyilatkozata

i nn/gk gi hgy la

1973. december 21.

fokozódó érdeklődés kíséri budapesten a tudományos ismeretterjesztő társulat tevékenységét - állapítják meg egyöntetűen a szakemberek. mint kurcz györgy, a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezete titkára az mti tudósítójának elmondta, a budapesti pártbizottság a munkás-közművelődésre vonatkozó határozatának szellemében jövőre is szorgalmazza a munkahelyi ismeretterjesztést. jelenleg a budapesten elhangzó előadásoknak mintegy 25 százalékát tartják fizikai dolgozók számára. ezen az arányon tovább szeretnék javítani.

/folyt. köv./

MT

- 6 -

bb 6. /fokozódik ... 1. folyt./gi

az üzemi ismeretterjesztés fontos célja volt szoros kapcsolatot kialakítani a felnőttoktatás és az ismeretterjesztés között. ennek jegyében a fővárosi pedagógiai intézettel és a szakszervezetek budapesti tanácsával közösen kidolgozták az általános iskola VII-VIII. osztályának műveltségi anyagára épített munkásakadémiai formát, ezt kísérleti jelleggel bevezették a Lőrinci fonóban és a kőbányai konzervgyárban. az itteni négy csoport megfigyelése nyomán kialakult tapasztalatok azt mutatják, hogy az új, vonzó forma az alapképzés felfrissítése szempontjából rendkívül kedvezőnek ígérkezik. a Lőrinci fonóban például a munkásakadémia résztvevőinek 90 százaléka eredményes vizsgát tett a VII., illetve a VIII. osztály anyagából, ennek az új módszernek az a jellegzetessége, hogy az előadások egyszerre több tantárgyat is magukba foglalnak. így a természettudományi órán a biológia, a kémia- és a földrajztudomány különböző kérdéseit vizsgálják meg összefüggésben. hasonló eljárással csoportosítják a történelem, a nyelv- és az irodalomtudományt, illetve a matematikát és a fizikát is. számos nagyüzemben, az ikarusban, a magyar optikai művekben, a láng gépgyárban, a telefongyárban, a magyar hajó- és darugyárban, a pamutnyomóipari vállalatnál rendszeresen tevékenykedik a József Attila Szabadegyetem kihelyezett tagozata, több mint 2 100 hallgatóval.

a tit budapesti szervezetének valamennyi szakosztálya együttes munkával a következő ismeretterjesztési évadra kidolgozza és közreadja az üzemi ismeretterjesztés alap-, közép- és felsőszintű ismeretterjesztési formáinak tematikai anyagait. határozottan különbséget kívánnak tenni ezután a munkások képzetségi, műveltségi szintje szerint. ugyancsak fontos állomásnak ígérkezik az üzemi ismeretterjesztési tanácsok megalakulása.

rendkívül fontos része a tit tevékenységének az ifjúság körében végzett ismeretterjesztés is. a József Attila Szabadegyetem hallgatóinak több mint 68 százaléka - mintegy 3 000 beiratkozott - 30 évnél fiatalabb. a nyelviskolai képzésben pedig 80 százalék a fiatalok aránya. az ifjúsági akadémiákon ez évben körülbelül 2 500 előadást tartottak. érdemes megemlíteni, hogy nem egészen két év alatt megduplázódott a hallgatók száma. az ifjúság körében végzett ismeretterjesztés fontos célja, hogy a munka jobban kapcsolódjék az iskolai tevékenységhez, elsősorban az iskolák társadalmi programjaihoz, főleg a szakmunkástanuló-intézetekben, a szakközépiskolákban.

/folyt. köv./

MT

- 7 -

bb 6. /fokozódik ... 2. folyt./gi

ezekben a napokban ebben az értelemben foglalt állást a fővárosi tanács művelődésügyi bizottsága, s ennek alapján a szakigazgatási szervekkel közösen átfogó tervet dolgoznak ki, amely fontos kiegészítést jelenthet a fiatalok társadalomtudományi, irodalmi és művészeti ismereteinek kiegészítéséhez, megalapozásához.

a tit az eddiginél sokkal inkább jelen kíván lenni az ifjúsági klubok életében. kifejezetten az ifjúsági klubok számára összeállítottak egy rendkívül gazdag választékot kínáló programfüzetet. a jövő év elején pedig tanácskozás szerveznek, amelyre meghívják a fővárosi ifjúsági klubok vezetőit s megvitatják, hogyan növelhetnék a tit szerepét.

nagy népszerűség kíséri a józsef attila szabadegyetem előadássorozatait. jelenleg a szabadegyetem központi tagozatán 86 sorozaton 2 245 hallgató vesz részt. ezenkívül 14 egyetemi előkészítő tanfolyam is indul több mint 1 400 hallgatóval, és 29 kihelyezett tagozat is működik 2 088 érdeklődővel. a központi sorozatokon a bérlettel rendelkezők száma mintegy 12 százalékkal emelkedett az előző évhez képest. a 25 szabadon választott előadásra jogosító bérlet bevezetése sikeresnek bizonyult, csaknem 500 bérlet talált gazdára. jelentős szerepe van a tit budapesti nyelviskolájának. 1973-ban csaknem 22 000-en alapozták meg, illetve egészítették ki orosz, angol, német, illetve francia nyelvtudásukat. az 1972-73-as tanévben 125 volt a kihelyezett, főleg üzemi nyelvtanfolyamok száma. az idei év újdonsága volt az iskolatelevízióval közösen indított német nyelvtanfolyam, amely egyelőre még kísérleti szakaszában van. valószínűleg jövőre már szélesebb körben indul újra. /mti/

--

bb 7. visszatérő tolvaj - egy évi és két hónapi szabadságvesztés

1 bc/tm gi hi hgy

1973. december 21.

Laczkó ferenc 40 éves rokkant nyugdíjas, gyáli lakos nőismerősével egy italboltban megismerkedett egy férfivel, aki mindkettőjüket meghívta lakására. az otthoni szórakozás közben a házigazda - bár ittas volt -, észrevette, hogy gyanús módon eltűnt egy pulóver, ezért kiutasította őket a lakásából. a bizalomra méltatlanná vált vendégek eleget is tettek a felhívásnak, azonban laczkó az éjszaka leple alatt visszatért, a nyitott ablakon át bemászott a lakásba, s onnan - háromezer forint értékben - zálogjegyeket emelt el, majd azokat értékesítette. laczkó egy másik alkalommal, amikor éppen nem volt pénze italra, a pestimrei vasútállomás várótermében egy alvó ittas ember karjáról lecsatolta a karóráját.

/folyt. köv./

- 8 -

bb 7. /visszatérő ... 1. folyt./gi

a xviii.-xix. kerületi bíróság laczkó ferencet egy évi és két hónapi szabadságresztésre ítélte: ezt az ügyész tudomásul vette, az elítélt enyhítésért fellebbezett. /mti/

-4-

bb. 8. a leggyorsabban fejlődő iparágak jövő évi tervei

1 sb/mm/ie/il la

1973. december 21.

1974-ben az ipar országos átlagánál dinamikusabban növelte termelését a vegyipar, a villamosenergiaipar és az élelmiszeripar. növekedésük üteme másfélszer-kétszer lesz nagyobb, mint az egész ipari termelés 5.5 - 6 százalékos bővülése. az mti munkatársainak három iparág irányítójától kértek választ: milyen tényeket, erőfeszítéseket takarnak ezek a számok.

vegyipar

a nehézipari ágazat jövő évi összes beruházásának majdnem a fele a vegyipar gyors növekedését segíti. a dunai közlekedési vállalatnál újabb öt termelőegységet adnak át. a péti nitrogénművek nagyteljesítményű új műtrágyagyárában az év második felében megkezdik az ammónia és a karbamid termelési próbáját. a tiszai vegyikombinát új olefinművének építési a jövő év végi üzembehelyezést készítik elő.

üzem

a vegyipar termelésének jövő évi növekedését azonban főként az 1973. második felében átadott új létesítmények és az 1974. elején befejeződő jelentős vállalati beruházások és műszaki fejlesztési munkák segítik. így vállalati beruházással újabb növényvédőszer-üzemeket létesít és bővit a nitrokémiai ipartelemek és az észak-magyarországi vegyiművek. intenzifikálással, tehát a régi termelőberendezések kiegészítésével, korszerűsítésével, korábban tervezett névleges teljesítménynél nagyobb kapacitás elérésére fejleszti ammónia- és pvc üzemet a borsodi vegyikombinát. a hazai vegyiszál - termelés jövő évi mintegy 40 százalékos bővítéséhez nyújt nagy segítséget a magyar viscosa gyárban nemrégiben átadott új 1. üzem, amely 1974-ben már csaknem 4600 tonna poliakrilnitril, vagy közismert nevén crumeron szálát készít. több mint 30 százalékkal emelkedik jövőre a nitrogén műtrágya hatóanyagának termelése, a foszforműtrágyából pedig mintegy 12 ezer tonnával több hatóanyagot kap a mezőgazdaság a hazai ipartól, de még jelentős tételben hozunk be foszfor és nitrogénműtrágyát külföldről is. a fűtőolaj termelés növekedésének üteme az ideinek csaknem kétszerese, s ennél is nagyobb bővítést irányoztak elő a benzín gyártásában. így a jövő évi többlet fűtőolajból 340 ezer, benzínből 170 ezer tonna. a lakosságnak - a belkereskedelem igényeinek megfelelően - az ideinél 16 százalékkal több terméket ad a vegyipar.

/folyt.köv./

- 10 -

955g

bb. 8./ a leggyorsabban .... 1. folyt./ il

villamosenergiaipar

a rohamosan növekvő villamosenergia-igények kielégítése érdekében az idén gyorsítják az új erőművek építését, mert több helyen pótolni kell azt a késést, amitkorábban a különböző szállítási elmaradások okoztak. így a dunamenti hőerőmű bővítésénél a jövő év első negyedében be kell fejezni az első 215 megawattos gépegység próbaüzemét, s az év közepén pedig gondoskodni kell a második és a harmadik gépegység párhuzamos kapcsolásáról is. az inotai gázturbinás csúcserőműben rövidesen sor kerül az első gépegység próbaüzemére, s 1974-ben felszerelik a második gépegységet is. a tervek szerint a jövő évben összesen 630 megawattal növelik az erőművek kapacitását. a magyar villamosművek többszt hazai forrásból 1974-ben az ideinél 10.6 százalékkal több villamosenergiát ad az országnak. ezenkívül több milliárd kilowattóra villamosenergiát importálunk a kgst országok egyesített energia-rendszerén át és ausztriából.

a hazai villamosenergiaipar vállalati beruházásainak nagy része - mintegy kétmilliárd forint értékben - az energiahálózatot fejleszti, amelyet az állam központi eszközökből csaknem egymilliárd forinttal támogat. így 1974-ben 1200 kilométer hosszú új kisfeszültségű hálózatot építenek az országban. ebből 500 kilométernyi szakaszt már kábelből építenek meg, ami üzembiztosabb, mint az időjárás visontagságainak kitett szabad vezeték. a hálózatbővítés alapján 75 ezer új háztartást kapcsolnak be az áramszolgáltatásba. a fogyasztók jobb ellátását szolgálja a régi hálózat rekonstrukciója is. a jövő évben mintegy 350 millió forintot költenek hálózat-rekonstrukcióra, s így 705 körzetben, összesen 1610 kilométer hosszú szakaszon cserélik ki a régi vezetéket, általában nagyobb keresztmetszetre, hogy zavartalan energiaellátással nyújtsanak lehetőséget a háztartások fokozottabb gépesítésére.

a legerőteljesebben fejlődő mezőgazdasági ágazat, az állattenyésztés 6 százalékos fejlődési ütemét az élelmiszeripar érintett két ágazata, a hú- és a tejipar, nemcsak átveszi, hanem meg is előzi. erre azért van szükség, mert a mezőgazdasági termelő és az ipari feldolgozó kapacitás között az utóbbi években feszültség alakult ki, s ennek „feloldását”, az 1974-75-ös években kezdik meg.

/folyt.köv./

- 11 -

955g

bb. 8./ leggyorsabban ... 2. folyt. / 11

az élelmiszer rendelkezésre álló állami költségvetési támogatás felét a hus- és a tejipari, valamint az állati fehérje termelés fokozására fordítják. másfelől a termelékenység növelésével igyekeznek fokozni a termelést, mégpedig olyan mértékben, hogy a termelési többlet 80 százalékát a meglévő, illetve az újonnan biztosított műszaki-technológiai lehetőségek jobb kihasználásával állítják elő.

a husiparban rekonstrukcióra kerül sor a kapuvári üzemben, ahol évente 150 vagonnyi dobozolt bacon sertésárut készítenek majd. műszakonként 1600 sertést dolgoz fel jövőre a budapesti husipari vállalat új vágó vonala. a kispesti üzemben is új vágóhidat adnak át, amely a budapesti husipari vállalat doboz-sonka üzemében szállít alapanyagot. a pápai és a kapuvári konzervsonka üzemben megszervezik a második műszakot, ezzel összesen 240 vagonnal több árut adhatnak. rekonstrukcióval fejlesztik a pécsi vágócsarnokot. új vágócsarnokot kap szeged.

1974-ben három új tejfeldolgozó üzemben kezdik meg a munkát, és hat üzemben befejeződik a rekonstrukció. ezzel megteremtik a lehetőséget a 6-7 százalékkal növekvő tejtermelés fogadására. a gazdaságosság növelésére fejlesztik a tejporgyártást, 1974-ben ugynevezett hengeres szárító berendezéseket kap az ipar. a tejipari vállalatok a mezőgazdasági üzemekkel közösen is építenek feldolgozó üzemeket.

a baromfifeldolgozó iparban - a mezőgazdasági termelőkkel közös vállalkozásban - három új feldolgozó üzem építését tervezik. a szolnoki cukorgyárban jövőre befejeződik a rekonstrukció. a gabonaipar 1974-ben induló programja keretében két év alatt 50 000 tonna befogadóképességű fém-silót adnak át./mti/

--

felhasználható: pénteken déltől

bb. 9. megkezdődött a téli szünet az általános és középiskolákban
i szö./tm/11 ngy 1973. december 21.

csaknem egymillió háromezrezer diák kezdte meg téli szabadságát, pénteken hazánk 5200 általános iskolájában és 540 középiskolájában tartották a téli szünet előtti utolsó tanítási napot.
/folyt.köv./

- 12 -

10g

bb. 9./ megkezdődött ....1. folyt./ 11

a téli vakáció előtti napokban általában ismétléssel foglalkoztak a tanórákon. a pedagógusok elsősorban azoktól a gyerekektől kérték számon az eddig végzett tananyagot, akik a tanévkezdés óta eltelt időszakban társákhöz képest gyengébben szerepeltek. ezeknek a diákoknak tehát módjuk volt javítani. az érdemjegyeket egyébként a szünetben újra kerülő osztályozó értekezleteken - a december 21-i helyzetnek megfelelően - zárják le, és a szünet utáni első tanítási napon, január 7-én az ellenőrző könyv útján hozzák a szülők tudomására.

az érvényben lévő rendelkezések szerint az általános iskolák első és ötödik osztályaiban félévkor nem osztályozzák a tanulókat, és ugyancsak mellőzik a számmal való értékelést az általános iskola valamennyi osztályában azokból a tantárgyakból, amelyeket tanulmányaik folyamán először tanulnak a diákok. a pedagógusok azonban a diákok és a szülők számára is elemző tájékoztatást adnak az eddig elért eredményekről, az esetleges gondokról.

az idei tanév munkájának különös jelentőséget ad, hogy számos új rendelkezés lépett életbe - részeként annak a folyamatos munkának, amelyet a központi bizottság elmúlt évi, az állami oktatás továbbfejlesztéséről szóló határozata jelölt meg. ennek értelmében újdonság, hogy eltörölték a félévi értesítőben is a tanulmányi átlagot. ez természetesen nem menti fel a tanulókat az alól, hogy valamennyi tárgy anyagát legjobb képességük szerint tanulják. jelentős intézkedés az is, - és ez nyilvánvalóan a diákok aktív téli pihenését, kikapcsolódását segíti, - hogy az általános iskolában csupán korlátozott mennyiségű írásbeli házi feladatot kaphatnak a tanulók, azt is anyanyelvből, idegennyelvből, valamint számtanból és mértanból. a gimnáziumokban csupán magyarból, idegen nyelvből, matematikából és fizikából kaphatnak kötelező írásbeli házi feladatot a diákok. a szakközépiskolákban - figyelemmel a differenciált képzési célokra - az írásbeli, szóbeli és rajz-feladatok mennyiségét olyan mértékben csökkentették, hogy annak elvégzése átlagos képességű tanuló számára a szorgalmi időben napi 2-3 óránál többet ne vegyen igénybe.

az általános iskolai napközi otthonok a téli szünet alatt is működnek, és valamennyi tanintézetben gondoskodnak a gyerekek felügyeletéről, a napközis helyiségek folyamatos fűtéséről. a napközisek az iskolábankapják meg a reggelit, az ebédet és az uzsonnát.

/folyt.köv./

- 13 -

10¹⁰g

bb. 9./megkezdődött ....2. folyt./ 1l

az oktatási intézményekben már elkészítették a téli vakációra szóló programokat. jelentős támogatást nyújtanak a pedagógusoknak a szülői munkaközösségek, a kulturális intézmények - közöttük a művelődési otthonok, uttorházak. az ifjúsági szervezetek - az iskolai programmal összehangolva - elkészítették saját téli szüneti terveiket is. a tervekben szerepel egyebek között közös mozi-, színház-, muzeum- és tárlatlátogatás, kiándulás, a helytörténeti érdekességek megtekintése. a programot változatosabbá, gazdagabbá teszik a rádió és a televízió gyermek és ifjúsági műsorai.

a téli szünetben országsszerte hozzáfognak az ideai iskoláztatási munka előkészítéséhez. az idén végző nyolcadikos diákok pályaválasztásának körültekintő előkészítésére az általános iskolákban január folyamán országsszerte rendkívüli pályaválasztási szülői értekezletet tartanak. a továbbtanulni szándékozó fiatalok ezután töltik ki jelentkezési lapjukat. a januári szülői értekezletet követően februárban továbbítják az általános iskolákból a jelentkezési lapokat a középiskolákba, a szakmunkásképzőkbe, valamint a gép- és gyorsíró iskolákba./mti/

--

bb. 10. pénteken hazaérkezett moszkvából

gk/e -cz

1973. december 21.

aczél györgy, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára és gyenes andrás, a kb külügyi osztályának vezetője, akik a magyar szocialista munkáspárt képviselőjében részt vettek a szocialista országok testvérpártjainak az ideológiai együttműködés kérdéseivel foglalkozó értekezletén. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren pullai árpád, a központi bizottság titkára és dr. berecz jános, a kb osztályvezető-helyettese fogadta. jelen volt v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

bb. 11. karácsony, fenyőfaünnep és a tűz

tr/e -cz

1973. december 21.

sokéves tapasztalat, hogy a munkaszüneti napokon és a többnapos ünnepek alatt gyakrabban keletkezik tűz a lakásokban. különösen így van ez a karácsonyi ünnepek alatt, amikor fokozza a tűz veszélyét a lakásokban felállított fenyőfa. az elmúlt években számos lakástűz keletkezett a feldisztatott fenyőfákra rosszul felrakott csillagszóró szikrájától, illetve a fenyőfa lángjától, amelyet egy kis gondossággal minden esetben el lehetett volna kerülni.

/folyt.köv./
10.10/e

L. Gyeshya

- 14 -

10³⁰g

bb. 11. /karácsony...folyt./e

a bm tűzoltóság országos parancsnokságán elmondták, hogy melyek azok az alapvető szabályok, melyek megtartása esetén elkerülhetők a fenyőfák által okozott tüzesetek, s ezekre mi is felhívjuk a figyelmet. ezek a következők: *b keletkezik*

nagyon fontos, hogy a feldisztatott fenyőfákat ne tegyék közel a függönyhöz, vagy más könnyen gyulladó anyaghoz és berendezéshez. a fenyőfák rögzítéséről, feldőlés elleni védelméről ne feledkezzenek meg. a feldisztatott fákra a csillagszórót és gyertyát úgy helyezték fel, hogy a csillagszóró szikrája, illetőleg a gyertya lángja közvetlenül ne érintkezzen a fenyőfával és egyéb díszekkel, szaloncukrok papírjával. az elektromos díszek, gyertyák vezetékének kötései szorosan kapcsolódjanak egymáshoz és jól szigeteltek legyenek, hogy zárlat és ezáltal szikrázás ne jöhessen létre. s még egy jótanács:

a csillagszórók és gyertyák gyújtását ne bizzák kisgyermekre, mert azok a felnőttek távollétében is megkísérlik az újragyújtást és ez tragédiához is vezethet. /mti/

--

bb. 13. a Lottó e heti nyerőszámai

tr/e -cz

1973. december 21.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott 51. heti Lottó sorsoláson a következő számokat húzták ki:

11, 41, 48, 56, 81.

/mti/

--

bb. 12. új lakások készültek el szombathelyen és kőszegen

vid/e ká -cz

1973. december 21.

három hónappal a határidő előtt elkészült husz lakás szombathelyen, amelybe pénteken költöztek be a fiatal házasok, a tulajdonosok. az alig másfél esztendő „népfront”, ifjúsági lakásépítő szövetkezet a most elkészültekkel együtt eddig 109 családnak nyújtott korszerű otthont. jövőre újabb lakások épülnek.

új otthonban tölti már a karácsonyi ünnepeket 42 kőszegi család is. a kisvárosban soha annyi lakás nem épült, mint az idén: 185. az új rohonczi uti lakótelepen folyamatos építési technológiát alkalmaznak, így valószínű, hogy a szövetkezeti lakásokra mindössze fél évet kell majd várni. /mti/

10.55/e

- 15 -

11¹⁰g

bb. 14. élelmiszeripari szakszervezeti világkonferenciát rendeznek budapesten - ülést tartott az édosz központi vezetősége

t jf/fm/e -cz

1973. december 21.

pénteken a szakszervezet gorkij fasori székházában ülést tartott az édosz központi vezetősége; az ülésen megjelent dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, dr. Tamás László, az édosz főtitkára bejelentette, hogy 1974-ben az édosz rendezésében budapesten kerül sor az élelmiszer- és szállodaiipari dolgozók szakszervezetei nemzetközi szövetségének 6. világkonferenciájára. a májusban megtartott konferencia iránt világszerte nagy az érdeklődés; 83 ország 96 szakszervezete jelentette be részvételét. tizennégy világszervezet, közöttük a szakszervezetek világszövetsége is elküldi képviselőit budapestre. a konferencián a munkás-művészet és kultúra fellendítéséről, nemzetközibbételéről tanácskoznak majd a küldöttek. a programot nagyszabású kiállítás és kulturális műsor-sorozat egészíti ki.

a központi vezetőség megtárgyalta a magyar élelmiszeripari dolgozók művelődésének, kulturális és művészeti tevékenységének helyzetét, s ezzel kapcsolatban megállapította: a szakszervezeti szervek egyre inkább megtalálják a helyes arányokat és a jó gazda módjára használják fel a kulturális alapokat. az édosz kezelésében 278 könyvtár működik az országban, 350 000 kötetből válogathatnak az élelmiszeripari dolgozók, akik közül 32 000-en tartoznak a rendszeres könyvtárlátogatók közé. a műkedvelő művészeti együttesek tevékenységét is támogatja az édosz, az üzemekben 128 együttes és művészeti kör működik, több mint 2 600 taggal. az elmúlt két évben 30 új együttes alakult és további 1 000 tag lépett az együttesek sorába. a központi vezetőség figyelmeztetett arra, hogy az üzemi szakszervezeti bizottságoknak rendszeresen ellenőrizniük kell, hogy a kulturális célokra tervezett összegeket minden esetben rendeltetésüknek megfelelően használják fel. tovább kell javítani a szakszervezeti kezelésben lévő kulturális intézmények, művelődési otthonok és könyvtárak anyagi helyzetét, mert a dolgozók igényei egyre jobban növekednek. /mti/

11.00/e

-16-

113g

bb. 15. budapesti közlekedési balesetek

tr/e -cz

1973. december 21.

a ix. kerületben a soroksári ut 158. szám előtt hollósi Pál János 24 éves segédmunkás, szigetszentmiklósi lakos szabálytalanul haladt át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte, majd egy szemben szabályosan közlekedő autóbusz halálra gázolta.

x1. kerület villányi ut és schweidel utca kereszteződésében kohajda Ernőné 72 éves nyugdíjas, budapesti lakos szabálytalanul és figyelmetlenül ment át az uttesten és egy tehéngépkocsi halálra gázolta.

Ádám Béla 60 éves nyugdíjas, budapesti lakos x1. kerület, tétényi ut és puskás Tivadar utca kereszteződésében nem adott áthaladási elsőbbséget kerékpárjával a jelzőtáblával védett útvonalon - a megengedettnél nagyobb sebességgel közeledő és - huszár László 29 éves gépkocsivezető, budapesti lakos által vezetett taxi személygépkocsinak és összeütköztek. Ádám Béla a helyszínen meghalt. a gépkocsi vezetője és utasa, mavrák Györgyi 20 éves női fodrász könnyű sérülést szenvedett, elsősegélyben részesítették. huszár László gépkocsivezető engedélyét a rendőrség bevonta és ellene az eljárást megindította.

a x1. kerületben a budaörsi ut 49-51. számú ház előtt szabálytalanul kanyarodott ki az uttestre a kapubejáróból vitéz Elek 54 éves üzletvezető, budapesti lakos és egy személygépkocsival összeütközött. vitéz Elek és a vétlen személygépkocsi vezetője/dr. Rózsa György 34 éves orvos, budapesti lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők a sérülteket kórházba szállították.

szabálytalanul haladt át a ix. kerület boráros téren a petőfi híd alatt lévő villamosmegállóban Illés Lajos 66 éves szigetszentmiklósi lakos és egy 2-es jelzésű villamos elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mti/

11.07/e

- 17 -

1120g

bb. 16. egyetemi kollégiumavatás sopronban

vid/e -cz

1973. december 21.

pénteken Ünneppélyesen felavatták a soproni erdészeti- és faipari egyetem több mint 200 helyes, hatszintes új kollégiumát a hozzátartozó étteremmel és konyhával együtt. az egyetem ezzel huszmillió forint értékű létesítményekkel gazdagodott. a kollégium központi fűtéses, a szobák kétágyasak és izlésesen berendezettek. az új konyha is a legkorszerűbb felszerelést kapta. nem zárták be a régi konyhát sem. a két konyha együttesen 1 450 adagos. /mti/

---

bb. 17. Üzemi baleset

tm/e -cz

1973. december 21.

kazincbarcikán a borsodi vegyikombinát egyik üzemében herceg józsef 31 éves gépkezelő, helyi lakos, karbantartás végett a keverőgépben tartózkodott, miközben munkatársa, simkó béla 19 éves keverőkezelő, ózdi lakos a gépet beindította. a gépben dolgozó munkás a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult. /mti/

---

bb. 18. a jövő évi költségvetésről tárgyalt a zala megyei tanács

vid/e fm -cz

1973. december 21.

a zala megyei tanács kedden zalaegerszegen a tanácsok 1974. évi költségvetéséről és fejlesztési alapjának felosztásáról tárgyalt. zala megye tanácsai 1974-ben - az 1973. évinél mintegy 70 millió forinttal nagyobb összeggel - összesen 800 millió forinttal gazdálkodnak. különösen jelentős fejlesztés várható az egészségügyi intézmények hálózatában. 1974-ben 375-tel növelik a kórházi ágyak számát, újabb gyermekorvosi és védőnői körzeteket alakítanak ki. elkészül a nagykanizsai kórház központi épülete és a rendelőintézet, rigyác községben pedig 80 személyes egészségügyi gyermekotthon létesítenek.

/folyt.köv./

12.08/e

- 18 -

12^{ko}g

bb. 18. /a jövő évi...folyt./e

zala megyében 1974-ben további 46 orvosra lenne szükség, azonban várhatóan csupán 25-tel növekszik az orvosok száma.

az ülésen szó esett arról, hogy a tanácsok 1974-ben is nagy gondot fordítanak a kommunális feladatok megoldására, lakásépítésre, a vízvezeték- és csatornahálózat bővítésére. az állami erőből, vállalati támogatással, otp-kölcsönből és magánerekből épülő lakások száma 1974-ben meghaladja a kétezret. továbbá négy falusi vízmű is elkészül a megyében. /mti/

---

bb.19. 3200 autóbusz székesfehérvárnól -szocialista szerződés a 2-es gyáregység átvételéről

vid/fm/ra hgy

1973. december 21.

az ikarus székesfehérvári gyára teljesítette felemelt éves tervét; pénteken átadták az idei 3200 panoráma-ablakos autóbuszt. a fehérvári üzem az idén 2.5 milliárd forint árbevételt ért el. az év hátralévő részében a jövő évi munkát készítik elő.

az ikarus székesfehérvári gyára 1974-ben háromezerhatszáz ik-255 típusú autóbuszt gyárt. az üzem dolgozói pénteken szocialista szerződés alapján átvették a karosszéria-és vég szerelde új, öthajós üzemcsarnokát, amelyet a szocialista brigádok jelentős értékű társadalmi munkájával rendeztek be. /mti/

---

bb.21. szövetkezeti szálloda és étterem fehérgyarmaton

vid/fm/ra hgy

1973. december 21.

pénteken tartották meg a fehérgyarmati szövetkezeti szálloda és étterem műszaki átadását. az új létesítményt a fehérgyarmat és vidéke általános fogyasztási és értékesítési szövetkezet építette 12 millió forintos költséggel. a 29 ágyas szállodához ezer adagos konyha és tágas étterem kapcsolódik. az étterem ideiglenes üzemeléssel már a szilveszterezők rendelkezésére áll. /mti/

13.10/ra

-19-

13^{ko}g

felhasználható: a minisztertanácsi kommuniké utáni

bb.20. csaknem 50 hektárnyi új üdülőterület - féldő a velencei-tavi fejlesztési program megvalósításában

1/sb/mné/1e/ra hgy 1973. december 21.

sas béla, az mti hírmagyarozója írja:

a csaknem 100 ezer - főként budapesti és székesfehérvári - dolgozó kellemes pihenési és üdülési lehetőségek feltételeit teremti meg a velencei-tavi fejlesztési program, amelyet a minisztertanács 1971-ben hagyott jóvá, s pénteki ülésén - az építési és városfejlesztési miniszter jelentése alapján - ellenőrizte, mi valósult meg a program I. ütemének öt éves előirányzataiból. a jelentés két és fél éves munkáról, az „első féldőről”, adott számot.

a IV. öt éves tervben a fejlesztési program 1130 millió forint értékű beruházást irányzott elő, s a féldőben, tehát 1971-től 1973 első féldévének végéig - 662 millió forint értékű munkát végeztek. időközben megszületett a döntés, hogy velencén ifjúsági üdülő és kiránduló központot építsenek, amelyre a IV. öt éves tervben 60 millió forintot fordítanak. az üdülési lehetőségek megteremtésében különösen fontos feladat volt a tó vízszintjének szabályozása, amelynek érdekében már átadták a velencei-tavat tápláló zároló tározót, s most épül a pátkai víztározó. a tó medrének mélyítésére csaknem 400 ezer köbméternyi iszapot kotortak ki, s e munka meggyorsítására a jövő évben új technológiai módszert alkalmaznak. a rendkívül sűrű nádfalat megritkították, ebben az időszakban összesen 36,7 hektárnyi területről távolították el a nádat, s a víz szélén 2 100 méter hosszú partfalat építettek.

az új üdülőtelepek kialakítása érdekében a fejlesztés első két évében főként agárd térségében végeztek különböző beruházási munkálatokat, s a következő években kelet felé haladnak, majd a tervidőszak végén velence térségében dolgoznak tovább. eddig csaknem 50 hektárnyi új üdülőterületet alakítottak ki, főként agárdon, s részben velencén. megkezdték újabb üdülőterületek előkészítését pákozdon, sukoró és gárdony községekben is. új strandok építésével 10 000 ember kulturált fürdőzési lehetőségeit teremtették meg. velence községben egyébként eddig több mint 15 millió forintot költöttek az új ifjúsági üdülő- és kirándulóközpont megépítésére, s így a jövő év nyarán már csaknem 2 000 fiatal pihenhet, szórakozhat ezen a helyen. az új üdülőterületek előkészítésével összefüggésben csaknem 70 kilométer hosszú ivóvízhálózatot építettek, amely újabb 5 500 üdülőtelek vízellátását biztosítja. átadták a kétszintes vízművet és vastalanító berendezést, s a vízmű 9 kilométer hosszú gerincvezetékét. nagy gondot fordítottak a környezet szépítésére is. a tó déli partján több mint 100 ezer négyzetméternyi parkot létesítettek, előkészítették a park-erdő-övezet kialakítását, s 415 hektáron az északi kopár területet fásították. az idén megkezdődött agárdnál a regionális szennyvízfőcsatorna építése is.

/folyt.köv./

13.30/ra

-20-

↓ kapcsolásnyelvi

bb.20. csaknem ... folyt./ra

a jelentés alapján a kormány megállapította, hogy a fejlesztési program megvalósítását a tervezett ütemben végzik. a vízellátási és a csatornázási, a parkosítási és fásítási előirányzatokat túl is teljesítették, de kell még a tómeder kotrását, s főként a különféle vendéglátóipari és belkereskedelmi beruházásokat. a jövő évben kerül sor annak a jelentős intézkedésnek a megvalósítására, amely szerint a halászsok elvonulnak a tóról és átengedik helyüket a sporthorgászoknak. várható tehát, hogy még jobban fellendül a velencei-tó látogatottsága, forgalma. egyébként az építési és városfejlesztési minisztérium már megbízást adott a városépítési tudományos és tervező intézetnek, hogy a velencei-tavi intéző bizottság közreműködésével dolgozza ki a fejlesztési program V. öt éves tervidőszakra vonatkozó II. ütemének javaslatait./mti/

--

↓ győri

bb.22. jól halad a könnyűipar rekonstrukciója győr megyében

vid/fm/ra hgy

1973. december 21.

pénteken a győr-sopron megyei tanácson Lombos Ferenc megyei tanácselnök, dr. Bakos Zsigmond könnyűipari miniszter-helyettes, a győri és a soproni nagy textilipari üzemek vezetői értékelték a megye könnyűipara rekonstrukciós terveinek teljesítését. a IV. öt éves terv eddig eltelt részében, a rekonstrukció során csaknem 2 milliárd forint értékű beruházás, fejlesztés valósult meg. ebből a legnagyobb tétel a gaboplast pamutszövő- és műbörgyár 1.2 milliárd forintos fejlesztése volt. több száz millió forint az az összeg is, amelyet termelésének korszerűsítésére, főleg új gépek, berendezések vásárlására költött a győri textilipari vállalat, a Richards gyár, a soproni szőnyeggyár, és más üzemek./mti/

--

13.40/ra

-21-

1415g

bb. 24. időjárásjelentés

hgy/e

1973. december 21.

a meteorológiai intézet jelenti december 21-én 13.00 órakor;

enyhe marad az idő

a brit-szigetek, franciaország és az ibériai-félsziget fölött nagykiterjedésű ciklon helyezkedik el. ennek a képződménynek délkeleti oldalán enyhe, párás légtömegek áramlanak olaszországon és közép-európán át a balti-tenger vidéke fölé. hatásukra nyugat- és közép-európában 4-8 fokkal magasabb a hőmérséklet csúcserőke, mint az évszaknak megfelelő átlag. az enyhe, nedves léghullámok vonulását elszórtan esők és megerősödő délkeleti szél kíséri. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárása lényegesen nem változik, tovább tart az enyhe, párás idő.

házánkban csütörtökön északkeleten és az ország északnyugati megyéiben borult, máshol változóan felhős idő volt. az ország középső részén 2-7 órán át sütött a nap. néhány helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott. a hőmérséklet napközben északkeleten csak 1-5, máshol 6-12 fokra emelkedett. ma hajnalra általában 0, plusz 6, északkeleten 0, mínusz 4 fokra hűlt le a levegő. délelőtti időnként kissé felszakadozott a felhőzet. esőt sehonnan sem jelentettek. a reggeli órákban néhány helyen párás idő volt. a hőmérséklet 11 órára 3-12 fokra emelkedett.

budapestén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 3 fok volt, 2.9 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, erősen süllyed.

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős, párás idő, szórványosan ismétlődő esővel, záporosóval. mérsékelt, időnként élénk, helyenként erős déli, délnyugati szél. enyhe marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 6-11 fok között.

a duna vízállása budapestnél 257 centiméter. /mti/

14.35/e

- 22 -

14²⁰g

bb. 23. a nagyüzemek munka- és egészségvédelmi ellátottságát vizsgálta a szabolcsi neb

vid/e fm hgy

1973. december 21.

harminchárom termelőegységben - köztük 22 mezőgazdasági és öt ipari szövetkezetben - végzett vizsgálat tapasztalatait összegezte pénteki ülésén a szabolcs-szatmár megyei népi ellenőrzési bizottság. azt vizsgálták, hogy a nagyüzemekben a műszaki fejlesztéssel, a veszélyforrások számának emelkedésével együtt jár-e a munka- és egészségvédelmi célú anyagi és pénzügyi eszközök növekedése, a biztonságos munkavégzés feltételeinek javítása, törekednek-e a munkakörülmények kulturált-ságának fokozására, hatékony-e az ellenőrzés a balesetek megelőzésére?

a vizsgálat megállapítása szerint a különböző nagyüzemekben, vállalatoknál és termelőszövetkezetekben egyaránt törek-szenek a balesetek, a munkahelyi ártalmak megelőzésére, a biz-tonságosabb munkavégzés feltételeinek megteremtésére. létre-hozták az üzemi munkavédelmi és egészségügyi hálózatot, a biz-tonsági szemléket megtartották, mind több dolgozó részesül munkavédelmi oktatásban. az üzemekben készültek középtávu mun-kavédelmi tervek, bár ezek nem mindenütt állnak arányban a vár-ható műszaki fejlesztéssel. külön említést érdemelnek a terme-lőszövetkezetek a gondos vegyszer-kezelésért. szabolcsban - ahol sok a gyümölcsös - nagymennyiségű vegyszert használnak fel. a vizsgált szövetkezetekben mindenütt megtartják a vegysze-rek tárolására, kiadására, felhasználására vonatkozó előírás-o-kat. évről évre emelkednek a biztonságosabb munkavégzés felté-te-leinek javítására fordított költségek. mindezek együttes ered-ménye, hogy csökkent a megyében a balesetek száma. ugyanakkor az e célra költött összegek nem javíthatnak lényegesen a hely-zeten, mert a műszaki fejlesztés üteme gyorsabb volt. általá-nos az a jelenség, hogy a vállalati munkavédelmi szabályzat nem tartalmazza azokat a konkrét munkavédelmi előírásokat - mint például a veszélyes munkakörök, a biztonsági vizsgára kötele-zett vagy alkalmassági vizsgálatokhoz kötött munkakörök megál-lapítása - amelyeket a rendelkezések vállalati hatáskörbe utal-tak. sok kívánnivalót hagy maga után a védőeszközök és ruhák juttatásának szabályozása. sok helyen - főként a távoli munka-helyeken pénzügyi nehézségek miatt - csak minimális az egész-ségügyi és szociális ellátás. nagyobb figyelemmel, fegyelmezet-tebb munkával, jobb munkaszervezéssel azonban még így is lehe-tőség van a balesetek számának csökkentésére.

a népi ellenőrzési bizottság észrevételeit, javaslatait intézkedés végett megküldi az illetékes szerveknek. /mti/

13.52/e

- 23 -

14²³g

bb. 25. a belvárosi szerkesztőség anyagainak jegyzéke december 21-én 13.00 óráig:

1973. december 21.

se/e hgy

1. egyéves a metró
  2. taneszköz-ellátás
  3. bűripari kivitelünk
  4. pályázati felhívás
  5. felújható vasbetonszerkezet
  6. kurcz györgy nyilatkozata
  7. visszatérő tolvaj
  8. jövő évi tervek
  9. téli szünet
  10. hazaérkezett aczél györgy
  11. tűzoltóság felhívása
  12. új lakások szombathelyen
  13. Lottó
  14. édosz ülése
  15. balesetek
  16. kollégiumavatás sopronban
  17. üzemi baleset
  18. zalai tanács ülése
  19. ikerus: tervteljesítés
  20. velence-tavi fejlesztési program
  21. szövetkezeti szakmák
  22. könnyűipari rekonstrukció
  23. neb
  24. időjárás
  25. hírjegyzék
- /mti/

bb. 28. új létesítmény a kaposvári megyei kórházban

1973. december 21.

vid/e fm hgy

új kórház épülettel bővült a kaposvári megyei kórház, amelyet pénteken adott át rendeltetésének dr. tarján lászló igazgató. az új létesítményben kap helyet a kórházi múzeum is. /mti/

14.00/e

14²⁵ Gy

- 24 -

felhasználható: a minisztertanácsi kommuniké után!

bb. 26. a nőpolitikai intézkedések nyomán javultak a bérarányok

i al/gk/e ie hgy

1973. december 21.

somogyi Lajos, az mti hírmagyarozója írja:

a statisztikai adatok szerint 1972-ben a szocialista szektorban /mezőgazdasági tsz-ek nélkül/ a férfiaknak 71.2, a nőknek 26.3 százaléka keresett havonta az átlagos 2 300 forintnál nagyobb összeget, a férfiak átlagos keresete majdnem 50 százalékkal nagyobb volt, mint a nőké. a három legilletékesebb szerv, a munkaügyi minisztérium, a ksh és a központi népi ellenőrzési bizottság behatóan vizsgálta a bérkülönbségek okait, tendenciáit, s a megfelelő következtetéseket pénteki ülésén a minisztertanács is megtárgyalta.

az elemzések arra mutatnak, hogy a béreltérések döntő részben a férfiak és a nők által végzett munka különbözőségeiből adódnak. a nehezebb, a nagyobb szaktudást igénylő munkát jórészt a férfiak végzik, a munkában eltöltött idejük, gyakorlatuk is általában nagyobb, mint a nőké. a munkabeosztások közötti különbségek azonban nem csupán, sőt nem elsősorban a férfiak és a nők alkati különbözőségeiből, sokkal inkább a nők munkába állásának sajátos folyamatából adódnak.

házunkban a nők zöme az elmúlt 25 évben, tehát viszonylag rövid idő alatt kapcsolódott be a termelő munkába. nagy részüket a család, a környezet, az iskola annak idején a háztartás vezetésére vagy a hagyományos paraszti munkákra tanította, s meglehetősen előkészületlenül, alacsony képzettséggel kapcsolódtak be a nagyüzemileg szervezett termelésbe, többségük csupán betanított vagy segédmunkásként helyezkedett el. az állam kezdettől s egyre nagyobb mértékben lehetőségeket nyújt a nők továbbtanulására, szakmai ismeretek szerzésére, a férfiak és nők foglalkoztatási struktúrája azonban csak lassan változik. biztató jelenség, hogy az utóbbi tíz évben jelentősen emelkedett a lányok aránya a szakképzettségnyújtó iskolákban, a szakmunkástanulóknak azonban még így is csak egynegyede lány, s ők is többnyire a hagyományos női szakmákat tanulják.

/folyt.köv./
14.08/e

- 25 -

14³⁰ Gy

a munkások közül a férfiaknak 57 százaléka szakmunkás, egy részük különösen bonyolult feladatokat végez, s mindössze 14 százaléka segédmunkás. a női munkásoknak csupán 15 százaléka dolgozik szakmunkásként, közöttük a segédmunkások aránya eléri a 26 százalékot. a férfiaknak átlagosan 15.4, a nőknek csupán 11.9 év munkában eltöltött idejük van, ilyen szempontból az alkalmazottak körében még nagyobb az eltérés a férfiak javára, ami természetesen a bérezésben is kifejeződik. nagy erőfeszítést igénylő munkát a férfimunkások több mint 27 százaléka végez, a nőknek 5.7 százaléka dolgozik az átlagosnál jóval kedvezőtlenebb munkakörülmények között.

az említett bérkülönbségek tehát jórészt a munka jellegének eltéréseiből származnak. egy-egy kategórián belül - mint például a szakmunka, a betanított munka, a segédmunka -, a bérkülönbségek kisebbek, az eltérés körülbelül 10 százalék a férfiak és nők között. itt is figyelembe kell azonban venni, hogy az adott kategórián belül is gyakran a férfiak végzik a nehezebb feladatokat, s itt is bérkülönbségeket idéz elő a munkában eltöltött idő. így is sok esetben néhány százalékkal az indokoltnál kevesebbet keresnek a nők azonos munkát végző férfitársaiknál, bár ez az aránytalanság különösen a nőpolitikai határozatok megjelenése óta örvendetes módon csökkent. a kormányzat egyértelmű, tudatos bérpolitikával segíti az aránytalanságok feloldását. különösen jó hatásuk volt ilyen szempontból is az idei márciusi központi bérpolitikai intézkedéseknek, amelyek előnyben részesítették a nagyrészt nőket foglalkoztató vállalatokat, de igen sok női dolgozót érintett a pedagógusok és az egészségügyi dolgozók béremelése is. az általam írtakban 1969 és 1973 között a nők alapórabére 5-8 százalékkal közeledett a férfiakéhoz. bizonyos aránytalanságok ma is vannak, s ezeket következetes intézkedésekkel lehet csak feloldani. objektív körülmények is előidézik aránytalanságokat. a különbségek egy része például abból adódik, hogy a munkaidő-csökkentést csak fokozatosan lehet bevezetni a népgazdaságban. ahol ez már megtörtént, ott az átlag alapórabérek emelkedtek, hiszen a munkaidő-csökkentést a bérek csökkentése nélkül hajtják végre. mivel egyes, a nőket tömegesen foglalkoztató területeken, mint például a belkereskedelemben, a munkaidő-csökkentésre csak ezután kerül sor, az ilyenfajta aránytalanság is csak fokozatosan szűnik meg.

/folyt.köv./
14.15/e

- 26 -

14³²g

több más tényező is segíti a keresetek közötti indokolatlan különbség további szűkítését. a szakmát tanuló nők száma gyorsabban nő, mint a férfiaké, s a szakmunkáshiány fokozódásával a vállalatok egyre inkább érdekeltté válnak abban, hogy a nőket szakmához segítsék. a gépesítéssel csökken a nehéz fizikai munka, így olyan munkakörökben is egyre több nőt tudnak alkalmazni, ahol eddig csak a férfiak állhattak meg a helyüket. a minisztertanács azonban arra is rámutatott, hogy bár csökkenő mértékben, de még mindig hat a nők munkáját hátrányosan megkülönböztető elítélendő szemlélet, kisebb-nagyobb mértékben nem egy helyen megsértik a szocialista bérezés elvét. a minisztertanács ismételten felhívta az irányító szervek és a vállalatok figyelmét a nőpolitikai határozatban megszabott feladatok végrehajtására, a még meglévő béraránytalanságok fokozatos, de gyorsított megszüntetésére. a minisztertanács hangsúlyozza, hogy a fizikai és szellemi munkaterületeken egyaránt a szükségletekkel összhangban növelni kell a nők szakképzettségét. a minisztertanács külön kiemeli, hogy mind a pályaválasztó leányifjúságnak és a nőknek, mind pedig a vállalatok vezetőinek helyes szemléletmódjára is szükség van ahhoz, hogy a nők közül is minél többen minél nagyobb szaktudást szerezzenek, képességeiknek megfelelő beosztásokat kapjanak, megszünjenek az indokolatlan bérezésbeli aránytalanságok. /mti/

---

bb. 27. kétezer lakás, rendelőtintézet, mozi, kollégium, főiskola építése nógrád megye jövő évi költségvetésében

vid/e fm hgy

1973. december 21.

jövő évi költségvetéséről tárgyalt pénteken a nógrád megyei tanács. az ülésen részt vett góczy jános, a megyei pártbizottság első titkára is. nógrád megye tanácsa 1974-ben 750 millió forinttal gazdálkodik. a tervek szerint jövőre 2 000 lakást építenek, és több egészségügyi és közművelődési beruházás megkezdésére vagy befejezésére kerül sor. elkészül például salgótarjánban a 36 munkahelyes megyei rendelőtintézet, územbe helyezik a balassagyarmati 160 személyes csecsemőtthont, az időseknek új szociális otthont építenek. tar községben, szécsényben orvosi rendelőt, cserháthalápon óvodát, somoskőújfalu általános iskolát, egyházasgergén, nagyorosziiban klubkönyvtárt létesítenek. balassagyarmaton fiukollégium, salgótarjánban sportcsarnok, filmszínház, 500 személyes kollégium, ifjúsági ház épül a megyei tanács jövő évi költségvetéséből. megkezdik a pénzügyi és számviteli főiskola végleges épületének és a vásárcsarnok épületszerkezetének kivitelezését is. /mti/

- 27 -

14.22/e

14³⁴g

bb. 29. Üzletek ünnepi nyitvatartása

1 -don/mm/e zs hgy

1973. december 21.

december 22-én, szombaton valamennyi élelmiszer- és édességbolt, iparcikk-üzlet, áruház legalább 19 óráig, az ennél egyébként később záró élelmiszer- és édességboltok, iparcikk-üzletek és áruházak a szokásos rendjük szerint; a csarnokok és piacok /az ott üzemelő összes élelmiszerbolt/ reggel 6 órától 19 óráig; a dohány- és a virágüzletek, valamint a vendéglátóipari helyek a pénteki napokon szokásos rendjük szerint tartanak nyitva.

december 23-án vasárnap valamennyi élelmiszer- és édességbolt legalább 19 óráig, az ennél egyébként később záró élelmiszer- és édességboltok a szokásos rendjüknek megfelelően; a csarnokok, a piacok /az ott üzemelő valamennyi élelmiszerbolt/ reggel 6 órától 19 óráig; a dohány- és a virágüzletek, valamint a vendéglátóipari helyek a szombati rendjük szerint; az iparcikk-üzletek, az áruházak /a lottó és a verseny áruház is/ 17 óráig tartanak nyitva.

december 24-én, hétfőn minden élelmiszer- és édességbolt, dohány- és virágüzlet a szokásos nyitási időtől, de legalább 8 órától 14 óráig; a csarnokok és a piacok /az ott működő valamennyi élelmiszerbolt/ reggel 7 órától 14 óráig; a vendéglátóhelyek egységesen 17 óráig, a pályaudvarok környékén, valamint a főutvonalakon lévő éttermek a forgalomtól függően később zárnak; az iparcikk-üzletek és áruházak zárva lesznek.

december 25-én, kedden valamennyi élelmiszer-, édesség- és dohánybolt, csarnok, piac, valamint iparcikk-üzlet, áruház zárva lesz. a vendéglátóipari helyek a szombati, a virágboltok a vasárnapi rendjüknek megfelelően tartanak nyitva.

december 26-án, szerdán minden élelmiszerüzlet, csarnok és piac, iparcikk-üzlet, áruház zárva lesz. az édesség-, a dohány- és a virágüzletek, valamint a vendéglátóipari helyek a vasárnapi rendjüknek megfelelően tartanak nyitva.

/folyt.köv./
14.45/e

- 28 -

NA 15¹⁰

bb. 29. /üzletek ünnepi...folyt./e

fővárosüzletek:

december 22-én, szombaton a hétköznapi nyitvatartási rend szerint,
december 23-án, vasárnap a hétköznapi nyitvatartási rend szerint,
december 24-én, hétfőn minden üzlet 7 órától 14 óráig üzemel

december 25-én, kedden és december 26-án, szerdán minden üzlet zárva.

december 27-én, csütörtökön a hétköznapi nyitvatartási rend szerint üzemelnek.

főnyképész-üzletek:

december 22-én, szombaton és december 23-án, vasárnap a hétköznapi nyitvatartási rend szerint,

december 24-én, hétfőn a vasárnapi nyitvatartási rend szerint üzemelnek.

december 25-én, kedden és december 26-án, szerdán minden üzlet zárva.

december 27-én, csütörtökön a hétköznapi nyitvatartási rend szerint üzemelnek.

szikvizárúsító üzletek:

december 22-én, szombaton és december 23-án vasárnap a hétköznapi nyitvatartási rend szerint,

december 24-én hétfőn a szombati nyitvatartási rend szerint üzemelnek,

december 25-én, kedden minden üzlet zárva.

december 26-án, szerdán a fővárosi ásványvíz- és jégipari vállalat üzletei 8 órától 14 óráig tartanak nyitva.

/folyt.köv./
14.48/e

- 29 -

NA 15¹⁰

bb. 29. /Üzletek Ünnepi...2.folyt./e

magánkisiparosoknál az üzletek zárva.

december 27-én, csütörtökön a hétköznapi nyitvatartási rend szerint üzemelnek.

a fővárosi fürdők nyitvatartása:

december 23-án, vasárnap minden fürdőben rendes hétköznapi /egésznapos/ üzemmenet lesz.

december 24-én, hétfőn minden fürdőben 12 óráig lesz nyitva a pénztár, 13 óráig lehet fürödni.

december 25-én, kedden minden fürdő zárva lesz.

december 26-án, szerdán minden fürdőben vasárnap üzemmenet lesz. /mti/

---

bb. 33. péntektől folyamatosan termel az új diósgyőri nemesacélhengermű közepsora

vid/kz/e hgy

1973. december 21.

a diósgyőri Lenin kohászati művek épülő nemesacélhengerművének hathajós, 450 méter hosszú és 30 méter széles üzemcsarnokban még dolgoznak a kivitelezők. a jövő évben üzembe lépő finomhengersor gépeit szerelik. a középhengersoron azonban a tervnek megfelelően bár befejezéshez közelednek az üzemi próbák. péntektől már két műszakban, folyamatosan köracélt hengereket, hogy az ott dolgozók a hengerlés ütemességét megszokják. január elsejétől ugyanis leáll a régi durvahengerdei blokkosor, s helyette az új üzemben állítják már elő a hengereit acélt. /mti/

14.52/e

- 30 -

NA 1520

t

bb.30. az autóbuszok és a villamosok ünnepi menetrendje

1/don/mm/ra hgy

1973. december 21.

a budapesti közlekedési vállalat december 24-én az autóbusz- és villamosvégállomásokról az utolsó kocsikat és szerelvényeket 17 órakor, a metróvonalakat pedig mindkét végállomásotól 16.30 órakor indítja. a hév-vonalakon az utolsó szerelvények 17 és 18 óra között indulnak.

éjszakai közlekedés az autóbuszoknál : a 26-os jelzésű busz a rak László utcai végállomásról - szükség szerint a margit-szigetről - 23.41 órakor indul. a 31/y jelzésű busz az óra vezér térről éjszaka 1,2,3 órakor, a 73-as jelzésű a bosnyák térről 30 percenként, az utolsó 24 órakor, a 89/a jelzésű a baross tér és a mikó utca között 15 percenként közlekedik.

éjszakai közlekedés a villamosoknál : a 6-os a mórlicz zsigmond körtér és a moszkva tér között 11-12 percenként, a 28-as a népszínház utca és az újköztemető között 35 percenként, a 31-es a ferenc körut és a pesterzsébeti pacslatatelep között 20 percenként, a 43-as nagytétény és a mórlicz zsigmond körtér között 30 percenként, a 49-es a moszkva tér és a keleti földi máv állomás között 15 percenként, az 52-es a pestiőrinci béke tér és a marx tér között 27 percenként, az 55-ös az újpesti víztorony és a marx tér között 14 percenként, az 55/a a pestújhelyi máv-telep és a rákospalotai dózsa györgy ut. között 25 percenként, a 64-es a bosnyák tér és a füredi ut. között 20 percenként, a 65-ös a pestújhelyi máv-telep és a thököly ut. között 50 percenként, a 68-as pedig az óra vezér tér és a baross tér között 15 percenként indul./mti/

---

bb.31. a jánoshegyi légkötélpálya

1/don/mm/za/ra hgy

1973. december 21.

december 24-én, 31-én és 1974. január 1-én nem közlekedik. a többi napon 10-16 óra között lehet fölkeresni a libagót./mti/

14.53/e

- 31 -

NA 1525

bb 32. 100 napig tartott az idény - háromezerhat száz vagon
cukor készült a szolnoki cukorgyárban

vid/um kz hgy

1973. december 21.

a szolnoki cukorgyárban pénteken befejeződött a feldolgozási szezon, száz nap alatt harminchatezer vagon répából háromezerhat száz vagon cukrot készítettek. a nagymultu élelmiszeripari üzemben a szezon végétől folytatják a több éve tartó rekonstrukciót. a jelenlegi napi négyszáz vagonról öt százra növelik a feldolgozó kapacitást. kéreken 100 millió forintot költenek a célra, s ugyanakkor a gyár szennyvizének tisztítását is megoldják. /mti/

bb 34. fenyőfa-ünnepélyek

ö vid/fm um hgy

1973. december 21.

pénteken fenyőfa-ünnepélyt tartottak miskolcon, az egyetemváros szomszédásában létesített „gyermekvárosban”, ahol kétszázhat állami gondozásba vett fiatalról gondoskodnak. a fenyőfa-ünnepélyen többek között a diósgyőri Lenin kohászati művek, a diósgyőri gépgyár, a kazincbarcikai borsodi vegyi kombinát több mint kétszáz szocialista brigádtagja ajándékozta meg a gyermekeket.

a salgótarjáni kohász művelődési központban száz nyugdíjas munkásnak rendezett karácsonyestet a kohászati Üzemek nőbizottsága és kiszervezete. az idős munkásokat megvendégtették, megajándékozták, majd műsorral kedveskedtek nekik.

a somogy megyei állami építőipari vállalat kulturtermben szintén pénteken rendezték meg a nyugdíjasok találkozóját, ahol szeretettel köszöntötték és megajándékozták a gyár egykori munkásait. /mti/

- 32 -

15.15.03/um

NA 1520

bb.35. teljesítették éves tervüket a tatabányai bányászok -
80.000 tonna szenet adnak terven felül

vid/kz/ra hgy

1973. december 21.

kimagasló sikerekről adhattak számot a tatabányai szénbányákban pénteken megtartott termelési tanácskozáson. ezen a napon amár az éves terven felül termelt szénrel rakták meg a vagonokat. annak ellenére, hogy egész évben létszámihiánnyal küzdöttek, péntekre virradóra teljesítették 2,810.000 tonna szén kitermelésére szóló éves tervüket. az év végéig - a megnövekedett népgazdasági igényeknek megfelelően - várhatóan 80.000 tonna szenet küldenek terven felül felszínre. eredményeik értékét növeli, hogy az eddigi legmagasabb termelékenységűt érték el: 4,3 százalékkal teljesítették túl a tervezett mutatójukat. a szén minősége egész évben megfelelt a fogyasztók igényeinek, és várhatóan az önköltség is kedvezően alakul.

az eredményekben a jó munkaszervezés, a géppark jobb kihasználása mellett elsősorban a szocialista brigádoknak van nagy érdeme. a szénmedencében már több mint ötszáz brigád versenyez a megtisztelő cím megszerzéséért, illetve megtartásáért.

a termelési tanácskozáson megvitatták azt is, mit kell az egyes bányákban tenni a jövő évi terv sikeres teljesítése érdekében. ez ugyanis még feszítettebb munkát kíván majd, mert az idei év végéig várható termelésnél is mintegy 70.000 tonnával többet kell adniuk. /mti/

bb.36. a pécsi bányász első vidéki üzeme

vid/kz/ra hgy

1973. december 21.

a délbaranyai felsőszentmártonban pénteken megkezdte a próbatermelést a pécsi bányász első vidéki kisüzeme. marha hasítékborít szállít kikészítve festve, vasalva, tehát teljesen kész termékként pécsre. a kis üzem évi termelési értéke 25 millió forint lesz.

a drávamenti délszláv lakosu község régi gondját, a női munkaerő foglalkoztatását, oldotta meg a pécsi bányász azzal, hogy a helybeli zrinyi termelőszövetkezettől megvásárolt egy régi malomépületet és fűrészcsernokot, s azoknak kulturált munkakörülményeket teremtettek hetven-nyolcvan dolgozó részére. később lehetőség van a további fejlesztésre is. /mti/

15.08/ra

-33-

NA 1520

bb. 38. a népesedéspolitikai és a kertbarát-mozgalom népfrent feladatai fejr megyében

vid/e fm hgy

1973. december 21.

a hazafias népfrent fejr megyei bizottságának elnöksége pénteken székesfehérváron ülést tartott, amelyen részt vett grósz károly, az mszp fejr megyei bizottságának első titkára is. az elnökség a népesedéspolitikai társadalmi támogatásának népfrent-feladatairól és a fejr megyében egyre terebélyesedő kertbarát-mozgalom támogatásáról tárgyalt.

megállapították, hogy a megye zöldség- és gyümölcs-ellátásban mind nagyobb szerepet játszik a háztáji gazdaságok termelése, a zöldség-felvásárlás fele a kiskertekből kerül ki. fejr megyében tíz kertészeti szakcsoport működik és az általános fogyasztási szövetkezetek különféle kedvezményekkel segítik a háztáji kertek fejlesztését. a népfrent megyei elnökségének ülésén megfogalmazott ajánlás a népfrent-testületek felvilágosító, propaganda tevékenységét, kertbarát-klubok, szakkörök létesítését és az üdülőtérületek, peremkerületek kerttársulásainak megszervezését szorgalmazza. /mt1/

bb. 39. új épületet kapott a vendéglátóipari szakközép- és szakmunkásképző iskola

t ni/gk/e ie hgy

1973. december 21.

pénteken dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes ünnepélyesen felavatta a vendéglátóipari szakközép- és szakmunkásképző iskola új épületét budapesten, az ecseri úton.

az épület az első könnyűszerkezettel épült szakiskola hazánkban. a korszerű létesítményben többek között 26 tanterem, három előadóterem, két laboratórium, két nyelvtanóterem, tornacsarnok és négy tanyha található. az intézetben csak délelőtti oktatásban ezer tanuló végezheti tanulmányait. a 95 millió forint költséggel épült iskolában központi ruhatárak, büfé, orvosi szoba áll a tanulók rendelkezésére.

dr. juhár zoltán a kivitelező csongrád megyei tanács építőipari vállalat három dolgozójának átadta a belkereskedelem kiváló dolgozója kitüntetését, többen miniszteri dícsereiben és jutalomban részesültek. /mt1/

15.12/6

- 34 -

MA 185

abb 37. új üdülőövezet hajdusoboszlón

vid/um fm hgy

1973. december 21.

a hajdusoboszlói városi tanács pénteken megtárgyalta a gyógyfürdőtől a város központjáig terjedő terület távlati fejlesztési tervét. eszerint ezen a területen több mint ezerhátszáz lakást építenek. a fürdővel szemben száz méter széles, ugynevezett üdülőövezetet jelöltek ki, ahol majd két - 150-150 ágyas - szállodát és három - 120-120 személyes-üdülőt létesítenek. az autóval érkező vendégek parkolási gondjainak segít a tervezett hatszázhusz gépkocsiparkoló hely. /mt1/

bb 40. robbantják az utbanlévő házakat - januárban kezdődik a 4-es főút szolnoki szakaszának átépítése

vid/um kz hgy

1973. december 21.

pénteken délután szolnokon felrobbantották a beloiannisz utca egyik három emeletes épületét, és ezzel befejeződött a 4-es főút korszerűsítése miatt lebontásra ítélt házak szané-lása. a tatahányai bányászati kutató intézet szakemberei végítették el a robbantást. a romok eltakarítása után - januárban - az épületek helyén megkezdődik a városban átvezető főútvonal korszerűsítése, amely előreláthatólag a jövő év végéig tart. /mt1/

felhasználható 19 óra után !!

bb 41. moliére-művek bemutatója debrecenben

vid/um fm hgy

1973. december 21.

két moliére-darabot mutatott be pénteken a debreceni csokonai színház. a versailles-i rögtönzés és a gömböc ur című vígjátékot tekinthette meg a közönség nagy andrás lászló rendezésében. a főbb szerepeket várdy zoltán, csikós sándor, zsadon andrea, földesi margit, unger pálma, géczy józsef és oláh györgy alakította. /mt1/

15.15/um

MA 185

- 35 -

bb 43. közelebb került szólnok a fővá

oshoz - új utszakaszt avattak

vid/pá/ny kz hgy

1973. december 21.

ujabb állomásához érkezett a fővárost, ceglédet, szolnokot, debrecent, nyíregyházát és záhonyt összekötő 4-es számú főközlekedési utat rekonstrukciója. pénteken felavatták azt az új utszakaszt, amely az 50. kilométerködtől kiindulva megkerüli albertirsát, ceglédbercelt, ceglédet és abony előtt a 80. kilométerködnél tér vissza a régi nyomvonalra. a 30 kilométer hosszú új utszakaszon a korábbinál 40 perccel hamarabb érnek a járművek budapestről szolnokra.

a nemzetközi közúti forgalomban fontos szerepet játszó 4-es főközlekedési utat 1970 óta korszerűsítik. a pénteken átadott 30 kilométeres szakasz munkálatait az eredeti terv szerint csak a jövő év végén kellett volna befejezni. a gyors ütemben növekvő forgalom miatt azonban a határidőt egy évvel előrehozták. az utszakasz ugynevezett műtárgyait - a csőátereszeket, hidakat- úgy építették, hogy később autópályává lehessen szélesíteni az utat. /mti/

bb 44. express tervek 1974-re

t pr/tm/ny zs hgy

1973. december 21.

eredményes esztendő zár az express ifjúsági és diák utazási iroda: az idén összesen 450.000 vendége volt, ebből 300.000-en hazai tájakkal ismerkedtek - tájékoztatta az újságírókat pénteken horváth sándor, az iroda gazdasági igazgatója.

elmondotta egyebek között, hogy legfőbb feladatuknak a bel-földi turizmus fejlesztését, népszerűsítését tekintik. nagy látogatottságnak örvendenek különleges rendezvényeik, köztük a szegedi és a soproni ifjúsági napok, a balatoni koktél-hajók. középiskolás üdülőtáborait 1973-ban 27.000 diák kereste fel. a magyar fiatalok külföldre utazását az idén sajnos hosszú hónapokra gátolta az egészségügyi határzár és az olaszországi kolerajárvány. ennek ellenére az esztendő végéig 50.000-en jutottak el határainkon túlra, a legtöbben a szovjetunióba, a német demokratikus köztársaságba és románába. nagy népszerűségnek örvendenek a barátságvonatok, ezekkel a szovjetunióba és Lengyelországba utaztak a legtöbben. a x. berlini világifjúsági találkozóra 800-an utazhattak express utlevéllel.

/folyt.köv/
15.30/ny

M 1545

-36-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

mti hivatala és kiadása vezérigazgató telel

1973. december 21.

bb. 42. Ülést tartott a minisztertanács

hgy/e

1973. december 21.

a kormány tájékoztatási hivatala közli a minisztertanács pénteken ülést tartott.

fock jeno, a minisztertanács elnöke tájékoztatta a kormányt a todor zslavkov vezette bolgár párt- és kormányküldöttség december 3-7 között magyarországon tett látogatásáról. a tárgyalások a testvéri barátság és a kölcsönös egyetértés szellemében folytak, s minden kérdésben teljes nézetazonosság nyilvánult meg. a küldöttségek megállapították, hogy a két ország kapcsolatai eredményesen fejlődtek és úgy határoztak, hogy a vazokat minden téren tovább szélesítik. a kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

lázár györgy, a minisztertanács elnökhelyettese tájékoztatást adott a kget végrehajtó bizottságának december 11-13 között moszkvában megtartott 65. üléséről. a kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette, és megbizta a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságát, hogy az ülésen elfogadott ajánlásokból eredő hazai feladatok végrehajtására a szükséges intézkedéseket tegye meg.

a nehézipari miniszter tájékoztatta a kormányt a nagy erőművek beruházásainak helyzetéről. a jelentés megállapította, hogy komoly erőfeszítések történnek a dunamenti, az inotai és a tiszai erőművek építési, szerelési és bővítési, valamint a paksi atomerőmű előkészítő építészeti munkálatainak határidőre történő elvégzésére. a feltételek biztosítottak ahhoz, hogy pakson az első reaktor 1980-ban, azt megelőzően pedig más erőművek is megkezdjék működésüket, többek között 1974. végéig befejezik az inotai gázturbinás csúcserőművet. a kormány a jelentést tudomásul vette, és felhívta az érdekelt minisztereket, hogy a beruházások időben történő befejezése érdekében tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

/folyt.köv./
15.20/e

- 1 -

M 1540

bb. 42. /ülést tartott...1.folyt./e

az igazságügyminiszter, valamint az országos anyag- és árhivatal elnöke javaslatot tett a szállítási szerződésekről szóló rendelet módosítására. ennek értelmében a szerződések megváltoztatásával nem lehet az árakat indokolatlanul emelni. a kormány úgy határozott, hogy egyéb intézkedések mellett a szerződéseket és árfelemelés esetén a módosításokat is írásban kell rögzíteni. a módosításnak - a szerződés törvényességének ellenőrzése érdekében - tartalmaznia kell azokat az adatokat, amelyek az áremelkedést indokolják.

a minisztertanács megtárgyalta a munkaügyi miniszter előterjesztését az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók munkajogi helyzetéről. az ilyen munkakörben dolgozók közhasználati funkciót gyakorolnak, illetve annak ellátásában közreműködnek, tevékenységük közvetlenül érinti az állampolgárokat. magasfokú erkölcsi, szakmai és politikai követelményeknek kell tehát megfelelniük. a kormány rendeletben szabályozta az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonyának egyes kérdéseit, s elfogadta az egységes bérrendszerükre vonatkozó előterjesztést is. a korpótlék megszűnik, összegével az alpbért kiegészítik. az alpbért a munkában eltöltött idő elismeréseként háromévenként automatikusan emelik. a bérrendszerek egységesítésével párhuzamosan 1974. július 1-ével béremelésre kerül sor a tanácsai szerveknél, a központi statisztikai hivatal, a népi ellenőrzés és a társadalombiztosítás területi szerveinél, valamint az igazságszolgáltatás területén a nem bírói és ügyészi munkakörben dolgozóknál. az egyes területeken már korábban bevezetett rendszerhez hasonlóan, meghatározott mértékben, főtanácsosi és tanácsosi címet létesítenek. a kormány mindkét előterjesztést elfogadta.

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a munkaügyi miniszternek a kutatóintézeti dolgozók béremelésére és egységes bérrendszerük bevezetésére vonatkozó előterjesztését. az 1974. április 1-től esedékes béremelés közel 30,000 kutatót, munkást és alkalmazottat érint. a bérrendszer egységesítése érdekében a korpótlék megszűnik, összegét az alpbérhez csatolják. az alpbért háromévenként meghatározott összeggel automatikusan emelik. a bértételeket úgy kell megállapítani, hogy azok az összehasonlítható területek munkaköreivel összhangban legyenek. a kormány felkérte a szakszervezetek országos tanácsát, hogy a munkaügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben segítse a bérpolitikai intézkedés végrehajtását.

a kormány a honvédelmi miniszter előterjesztése alapján módosította a hadkötelezettséget teljesítők érdekvédelméről szóló rendeletet. az életszínvonal emelését szolgáló intézkedésekkel összhangban 1974. január elsejétől a családi segély összege jogosultanként havi 200 forinttal emelkedik.
/folyt.köv./
15.25/e

- 2 -

NA 1540

vbb. 42. /ülést tartott... 2. folyt./rj

a kormány megtárgyalta és elfogadta a közlekedés- és postaügyi, a pénzügy- és a munkaügyi miniszter előterjesztését a közúti szervek személygépjárműveiről hozott rendelkezések végrehajtásáról. ennek eredményeként javult a közlekedés munkaerőhelyzete, a közúti gépkocsik száma a tervezett szerint csökkent, ugyanakkor emelkedett a szolgáltató gépkocsik száma. a kormány úgy határozott, hogy csökkenteni kell a szolgáltató személygépkocsik számát is, ezért a személygépkocsikra engedélyezett szolgáltatási jogcímeiket 1974. első félévében felül kell vizsgálni. a kormány a jogtalan igénybevétel megakadályozására szigorúbb ellenőrzést rendelt el. a közúti gépjárművet szabálytalanul használók a jövőben az önköltség megtérítésén felül kilométerenként 10 forint büntetést fizetnek.

a minisztertanács megtárgyalta a munkaügyi miniszter valamint a központi statisztikai hivatal és a központi népi ellenőrzési bizottság elnökeinek jelentését az azonos munkakört betöltő nők és férfiak közötti egyenlő bérezés érvényesüléséről. a jelentés megállapítja, hogy a központi bérintézkedések és a vállalati bér-gazdálkodás fejlődésének eredményeként jelentősen csökkent az azonos munkát végzőknél a nők és a férfiak bérezése közötti eltérés. helyenként még tapasztalható azonban kisebb-nagyobb indokolatlan megkülönböztetés. az indokolt különbséget a szakképzettségben, a munka nehézségeiben és körülményeiben meglévő eltérések okozzák. a kormány úgy határozott, hogy központi bérintézkedésekkel, bérpreferenciákkal és átgondolt vállalati bér-gazdálkodással elő kell segíteni az azonos jellegű munkáknál a nők és a férfiak közötti bérránytalanságok fokozatos, gyors ütemű megszüntetését. szükséges az indokolt béreltéréseket kiváltó okok fokozatos felszámolása is. a kormány felkérte a társadalmi szerveket és tömegszervezeteket, hogy a határozat megvalósítását segítsék elő.

az építésügyi és városfejlesztési miniszter jelentést tett a velencei tó fejlesztési programjának 1971-1973. első féléve közötti időszakban történt végrehajtásáról. számos beruházásra került már sor, amelyek az üdülők kulturált pihenését és szórakozását szolgálják. jelentős munkálatok folytak a tómeder szabályozása, az iszap eltávolítása, a nádirtás, a vízszintszabályozás, az erdősítés és a vízellátás biztosítása érdekében. a fejlesztést a következő években is tervszerűen végzik, ugyanakkor a minisztérium megkezdte a következő öt éves tervidőszakra szóló fejlesztési elképzelések kidolgozását. a kormány a jelentést elfogadta.
/folyt.köv./

15.30 rj

- 3 -

NA 1540

bb. 42. / ülést tartott... 3. folyt./rj

a munkaügyi miniszter jelentést terjesztett a kormány elé az államigazgatásban dolgozó vezetők továbbképző tanfolyamairól és javaslatot tett a kormánynak azok továbbfejlesztésére. az eddigi tanfolyamok jól szolgálták a továbbképzési célokat, hasznosak voltak. hatékonyságuk fokozása érdekében szükséges a tematika további korszerűsítése. a minisztertanács a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

a minisztertanács megvitatta és elfogadta a sajtót, továbbá a kormány bizottságai, a központi népi ellenőrzési bizottság, valamint az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács 1974. első félévi munkatervét.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta. /mti/

--

15.33 rj

NA 1540

- 4 -

bb 44. / express tervek....folyt/ny

az iroda az idén 70.000 külföldi fiatal magyarországi programjáról gondoskodott, közülük 44.000-en érkeztek szocialista országokból. az ifjúsági turizmus fejlesztését szolgálják a különböző kedvezményre jogosító - az express kirendeltségein kiváltható - igazolványok. a nemzetközi diákszövetség igazolványának birtokosa például a szocialista országok utvonalaín 25 százalékos vasuti kedvezményben részesülnek, a nemzetközi ifjúsági házak szövetségének tagjaként pedig 43 országban kaphatnak kedvezményes szállást. az inter-rail igazolvány a 10-21 év közöttieknek biztosít díjmentes utazást egy-egy hónapos időtartamra, egyebek között ausztriában, a benelux államokban, franciaországban, romániában, olaszországban, spanyolországban, svédországban és finnországban.

a jövő évi tervekről szólva horváth sándor elmondotta, hogy 1974-ben bővítik országjáró turáik választékát, 33.000 középiskolás egyhetes üdültetését szervezik meg, hetente mindössze 100 forintért, és ismét megnyitják kempingjeiket síófokon és egerben. a 8. szegedi ifjúsági napokat 1974. július 26-28. között, a 2. soproni ifjúsági napokat 1974. július 13-14. között rendezik meg. az országjáró diákok országos találkozásának ugyancsak sopron lesz a házigazdája, 1974. június 16-22-ig.

az új esztendőben 50.000 magyar fiatalnak teszik lehetővé a külföldi utazást, választékuk bővül, áraikat nem emelik. új utvonalak várják a szovjetunióba és a bulgáriába utazókat, görögországi és algériai körutazást terveznek, s csoportot indítanak a labdarugó világbajnokságra is.

a kilián-telepen, közvetlenül a balaton partján július 1-én új, ezer személyes nemzetközi ifjúsági üdülőttelep kezd meg működését, velencén június 1-én nyit az új ifjúsági üdülőcentrum, ifjúsági turistaházat nyitnak királyréten, s autóbusz parkjukat két új panorámabusszal bővítik. a jövő esztendőben látnak hozzá balatonföldváron egy 300 szobás, budapesten pedig egy 200 szobás ifjúsági szálloda építéséhez./mti/

15.40/ny

-37-

NA 1540

bb.45. egy nappal hamarabb érkezik a karácsonyi üdvözlőlap -
csucaforgalom a postánál

1/kg/pá/1e/a/hgy

1973. december 21.

csucaforgalmat bonyolít le a posta az ünnep előtti hetek-
ben. december 1-től 20-ig mintegy 42 millió levelet, üdvözlő-
lapot kézbesítettek a hivatal alkalmazottai. ez körülbelül
6-700 ezerrel több, mint 1972-nek ugyanebben az időszakában.
átlagban naponta háromszor, négyszer több levelet kell tovább-
bitani, mint egy évközi csendes hétköznapon, budapesten példá-
ul naponta csaknem 3 millió levélre ütik rá a posta bélyegző-
jét.

az irányítószámok a tapasztalatok szerint meggyorsít-
ják a levelek átfutását, amíg az elmúlt év karácsony előtti le-
vétláradata három-négy nap alatt jutott el a címzetthez, addig
most ehhez két-három nap elegendő. a könnyen kezelhető irányi-
tószámokkal az alkalmi kisegítő dolgozók is megbirkóznak, egyéb-
ként szakképzettséget követel a bonyolult szortírozómunka. most a
nagy forgalom miatt nyugdíjasok, postaforgalmi szakközépiskolai
diákok és a posta más területén dolgozó szocialista brigá-
dok segítik a levelek osztályozását.

az elmúlt év decemberével összehasonlítva növekedett idén a fel-
adott csomagok száma is. a begyűjtött feladószelvények szerint
karácsony előtt különösen a fővárosiak küldenek sok ajándékot
a rokonságnak, december 1-től 20-ig 365 ezer csomagot küldtek
budapestről szerte az országba vagy külföldre. ugyanakkor 207
ezer küldeményre irtak budapesti címet. a posta sokéves tapaszt-
alata szerint vidékről inkább karácsony és szilveszter kö-
zött tetőzik a nagy csomaghullám, többségük dísznótoros kóstoló-
val.

a posta egyébként még december 24-én is kézbesíti a soron
kívüli csomagküldeményeket, s volán-gépkocsikat is bérel a sok a-
jándék szétthordásához. /mti/

NA 16¹⁰

-38-

bb 46. aláírták a magyar-csehszlovák kulturális és tudományos
együttműködési munkatervet

t mir/fk/ny hi hgy

1973. december 21.

pénteken a kulturális kapcsolatok intézetében aláírták a ma-
gyar-csehszlovák kulturális és oktatási munkabizottság 13. ülésé-
nek jegyzőkönyvét, valamint a két ország 1974-75-re szóló kul-
turális, oktatási és tudományos együttműködési munkatervét. a munka-
bizottság üléséről készült dokumentumot magyarországi dr. goszto-
nyi jános művelődésügyi miniszterhelyettes, a kormányközi együtt-
működési munkatervet demeter sándor, a kki elnökhelyettese látta
el kézjegyével. a csehszlovák fél részéről mindkét okmányt dr.
ivan rohal-ilkiv külügyminiszter-helyettes írta alá. az eseményen
megjelent frantisek dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársá-
ság budapesti nagykövete.

a munkabizottság üléséről készült jegyzőkönyv egyebek között
ajánlásokat tartalmaz a magyar-csehszlovák felsőoktatási kapcsola-
tok továbbfejlesztésére, különös tekintettel a minisztériumi fő-
osztályok és a felsőoktatási intézmények közötti együttműködésre.
a tárgyaló felek megállapodtak abban, hogy az egymással közvet-
len kapcsolatban lévő felsőoktatási intézmények vezetői 1974-
ben, csehszlovákiában megrendezésre kerülő konferencián vitatják
meg együttműködésük továbbfejlesztésének kérdéseit. a munkabizott-
ság távlati tervet fogadott el a művészegyüttesek és a különböző
kiállítások cseréjéről, és megvizsgálta az együttműködés bővítésé-
nek lehetőségeit a műfordítás területén is. elhatározták, hogy
irodalmi vegyesbizottságot hoznak létre és fokozott figyelmet
fordítanak a műfordító-utánpótlás biztosítására.

a két ország 1974-75. évre szóló kormányközi együttműködési mun-
katerve további lehetőségeket teremt az oktatási, tudományos és
kulturális szakemberek tapasztalatcsere- látogatásaira, tanulmány-
utakra. a munkaterv keretében tovább bővül a két ország tudományos
és pedagógiai intézeteinek, alkotószövetségeinek és a kulturális
intézményeinek közvetlen együttműködése. nővelik az egymással köz-
vetlen kapcsolatban álló felsőoktatási intézmények számát, további
lehetőségek nyílnak a magyar fiataloknak a csehszlovákiai egyete-
meken és a csehszlovák fiataloknak magyarországi egyetemeken való
ösztöndíjas oktatására. az új munkaterv az eddigieknél szélesebb
körben biztosítja az iskolaigazgatók, szakfelügyelők és tanárok,
valamint a nemzetiségi óvónők tapasztalat-cseréjét és kölcsönös
továbbképzését.

/folyt köv/
16.00/ny

-39-

NA 16¹⁰

bb 46. / aláírták...folyt/ny

a művészegyüttesek csere-előadásainak keretében egyebek között a budapesti filharmoniai zenekar, a magyar rádió ének-és zenekara, a józsef attila színház művészgárdája és a budapesti állami bábszínház látogat csehszlovákiába. szomszédainktól a szlovák népi együttes, a prágai szimfonikus zenekar, a cseh filharmonia zenekara, a brnoi állami színház és a bratislavai állami bábszínház vesz részt magyarországi vendégszereplésen. a cserekiállítások közül érdekesnek ígérkezik a szlovák képzőművészek, valamint a prágai nemzeti galéria magyarországi kiállítása, csehszlovákiában pedig a magyar érem-és kisplasztikai kiállítás./mti/

vbb 47. befejezte az idei kampányt az ország „legöregebb„ cukorgyára

vid/kz/ny hgy

1973. december 21.

befejezte az idei termés feldolgozását az ácsi cukorgyár, az ország „legöregebb„ cukorgyára. ez volt a 102. kampány, s ebben több mint 1500 vagon cukrot készített. az üzemhez tartozó öt mezőben az idén több mint husz százalékkal nőtt a cukorrépa vetésterülete. a nagy aszály azonban lényegesen csökkentette a hozamokat, így a gyárba beérkező répa mennyisége nem nőtt a területnövekedéssel arányosan, ennek ellenére mintegy 700 vagonnal többet dolgoztak fel./mti/

bb 48. ülést tartott a veszprém megyei akadémiai bizottság

vid/ny hgy

1973. december 21.

pénteken veszprémben ülést tartott az észak és középduánutal tudományos erőt és azok tevékenységét koordináló veszprém megyei akadémiai bizottság. dr. belák sándor, akadémikus, a bizottság elnöke a tanácskozáson beszámolt a közös tevékenység első lépéseiről. elmondotta, hogy nyolc szakbizottságot alakítottak, így agrártudományi, biológiai, erdészeti, kémiai, műszaki, számítástechnikai, társadalomtudományi és településkutatási bizottságot hoztak létre. ezek a bizottságok önálló terv szerint tevékenykednek majd. a vidék legaktuálisabb problémáira keresnek megoldást. segítik a kemizálás megvalósítását, az alumínium program céljait és összefognak természeti kicsúnik, a balaton védelmére is. a veszprém megyei akadémiai bizottság programjának kialakításához pályázatot is hirdettek. a beérkezett 32 tanulmány legjobbait díjazták./mti/

16.15/ny

-40-

N 16⁰⁰

bb.49. Üzemi próbák az inotai csucserőműnél

vid/kz/a/hgy

1973. december 21.

befejezték az inotai csucserőmű első 100 megawattos turbinájának a szerelését. a péntekre virradó éjszaka meg is hajtották a turbinát. ezzel megkezdődött az üzemi próba, amely hazánk legnagyobb gázturbináját készíti elő a villamos energia termelésre. a szovjet gyártmányu korszerű berendezés világviszonylatban is ritkaságnak számít. a szovjetunióban is csak egy működik belőle. az új erőmű a jövő év elején már áramot szolgáltat, elsősorban a reggeli és az esti csúcsidekban működtetik./mti/

bb 50. kopernikus emlékérem átadása

i zau/mn/ny hi. la

1973. december 21.

pénteken a Lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségén tadeusz hanuszek rendkívüli és meghatalmazott nagykövet a kopernikus emlékérem befejeződése alkalmából ünnepélyes keretek között kopernikus emlékéremet nyújtott át. megköszönte a magyar tudósoknak és a különböző ismeretterjesztő szervezeteknek azt az érdeklődést és sokrétű tevékenységet, amelyet a kopernikus emlékérem során kifejtettek. a kiemelkedő ismeretterjesztő munkáért a nagykövet kopernikus emlékéremmel tüntette ki jánossy lajos akadémikust, a magyar nemzeti kopernikus bizottság elnökét, dr. kulín györgyöt, az uránia csillagvizsgáló intézet igazgatóját, zombory ottót, az uránia csillagvizsgáló intézet tudományos munkatársát, dr. almár ivánt, a magyar tudományos akadémia fizikai intézetének tudományos munkatársát, dr. jeny jent, a tit főtitkárhelyettesét, és fenyő bótát, az élet és tudomány főszerkesztőjét./mti/

bb 51. felhasználható 19 órától!

sándor iván új drámájának bemutatója pécsen

vid/kz/ny

la

1973. december 21.

pénteken este új magyar darabot látott a közönség a pécsi nemzeti színházban. sándor iván: az áldozat hegyén című drámáját mutatták be. ez az író ötödik színpadi műve. a darabot dobai vilmos rendezte./mti/

bb 52. felszínre hozták a béta-bányai fejtésomlás második áldozatát

vid/kz/ny

la

1973. december 21.

a mecseki szénbányák komlói-béta-üzemében, ahol hétfőn este vértanú fejtésomlás történt, négy napi megfeszített munka után rátaláltak a baleset második áldozatára is. mint ismeretes, két dolgozó veszítette életét a leomló kőzet alatt. vég józsef vájárt még a baleset északán megtalálták, vörös gyula 24 éves csillós tetemét pénteken délelőtt szállították napszintre. a sutyos üzemi baleset ügyében a vizsgálat még nem fejeződött be./mti/

16.43/ny

-41-

bb.53. kitüntetés

pá/h1/a/La

1973. december 21.

dr.körner györgy, a vakok és csökkentlátók országos szövetségének főtitkára a vakok rehabilitációja érdekében kifejtett eredményes munkájának elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kormánykitüntetésben részesült./mti/

--

bb.54. négyoldalú együttműködés a mezőgazdasági termékfeldolgozásban

a/ie/La

1973. december 21.

a négyoldalú együttműködési közös bizottság mezőgazdasági termékfeldolgozási munkacsoportja december 17-21 között budapestten tartotta 11. ülését. bulgária, magyarország, az ndk és a szovjetunió küldöttségei megtárgyalták az optimális kapacitású komplex gépsorok, az aszeptikus tejfeldolgozó berendezések, valamint a keveréktakarmány-ipari és más élelmiszeripari témák közös fejlesztésével kapcsolatos kérdéseket. a tárgyalások eredményeként szakosítási javaslatokat fogadtak el a nagyteljesítményű tejipari berendezések gyártására vonatkozóan.

a delegációkat vezető miniszterhelyetteseket fogadta dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter. /mti/

--

bb.55. kádár jános látogatása az athenaeum nyomdában

t/bc/mm/h1/a/La

1973. december 21.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, pénteken az athenaeum nyomdába látogatott. a látogatáson részt vett németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, katona istván, a központi bizottság tagja, a kb agitációs és propaganda osztályának vezetője. a vendéget deák livia, a vii. kerületi pártbizottság első titkára, valamint az athenaeum nyomda vezetői: soproni béla vezérigazgató, okresz istván párttitkár, ondrejovics károlyné, szb-titkár és garamvölgyi lászló kisz-titkár fogadták. /folyt.köv./

16.45/a

- 42 -

NA 1700

bb.55./ kádár jános.....folyt./-a

soproni béla és okresz istván tájékoztatta az Üzemben folyó gazdasági és politikai munkáról. a találkozón a nyomda műszaki, gazdasági és társadalmi vezetőink kívül a szocialista brigádok képviselői, s kiemelkedő társadalmi munkát végző aktivistái is részt vettek.

az évszázadot meghaladó multa visszatekintő athenaeum nyomda vállalkozásának legnagyobb nyomdaipari vállalat. az állami nyomdaipar termeléséhez viszonyítva, a könyveknek, folyóiratoknak és napilapoknak mintegy 40 százalékát az athenaeum nyomdája állítja elő. a többi között itt készül a kormány, a szot és a hazafias népfront napilapja. havonta egymillió kötet könyvet, tízmillió példány folyóiratot, s 12 millió példány napilapot készítenek itt. az Üzemben 1 800-an dolgoznak, mintegy 40 százalékuk nő.

az athenaeum mindig élenjárta a korszerű nyomdatechnikai eljárások - rotációs, mélynyomás, offset-nyomás, mono-és lino-szedőgépek alkalmazásának - bevezetésében. a vállalat a iv. öt-éves tervben a nyomdaipar legnagyobb beruházását hajtja végre: kőbányán a jászberényi ut és a kozma utca sarkán új mélynyomású folyóiratgyártó csarnokot épít. a vállalat és a szakszervezet sokoldalúan gondoskodik a dolgozók szociális ellátásának, pihenésének biztosításáról, fejlesztéséről.

az athenaeum nyomda dolgozói meglegedéssel fogadták azokat az intézkedéseket, amelyeket a központi bizottság a munkásosztály küldöttsége a nagyüzemi munkásság érdekében hozott. arra töreksenek, hogy a gazdasági és a politikai feladatokat együttesen oldják meg, minél több dolgozót vonjanak be az üzem közös dolgainak intézésébe, és az üzemi társadalmi szervezetek mind jobban bekapcsolódjanak ebbe a munkába.

kádár jános ezek után közvetlenül megismerkedett a példásan szervezett munkafolyamatokon, a rendezett, tiszta Üzemekben dolgozók tevékenységével, a nyomda sokirányú munkájával. járt a mélynyomó gépteremben, a szedőtermekben, a könyvkötészeti részlegben. a központi bizottság első titkára emléksorokat írt az április 4. menetrendszerű brigád, majd a gagarin könyvkötészeti brigád naplójába. hosszan időzött a vállalat kőbányán épülő új részlegének makettje előtt, érdeklődéssel hallgatta a létesítésével várható teljesítményével kapcsolatos adatokat, a tervezett munkavédelmi berendezésekről adott tájékoztatást. /folyt.köv./

16.55/a

- 43 -

NA 1705

bb 56. felavatták a budapesti kötőipari szövetkezet legújabb üzemét

k ol/mm/ny 1e la

1973. december 21.

a hatezer dolgozót foglalkoztató budapesti kötőipari szövetkezet - az egyik legnagyobb ruhaipari kollektíva - nagyszabású rekonstrukciós tervének részleges befejezéseként e napokban egymásután három korszerű üzemot adott át rendeltetésének. szerdán Lengyel-tóban, csütörtökön ózdon tartottak avatóünnepséget. a legjelentősebb esemény azonban a budapesti, XIII. kerületi frangepán utca 72 szám alatt létesített új automata kötőüzem pénteki átadása, amelyen részt vett rév Lajos, az okisz elnöke is.

az új automataüzemben egyelőre 30 darab, nszk-beli, stoll-dubied típusú önállóan programozó kötőgép dolgozik. a rekonstrukció azonban ezzel még nem fejeződött be, már előkészültek a következő szakaszra; további 16 automatagép üzembe állítására és az épület kibővítésére.

az automata kötőüzem teljes évi kapacitása már most 300 ezer darab kötöttáru; ennek csaknem 60 százaléka exportra készül. az automatizálás jelentős mértékben csökkentette a szövetkezet munkaerő-gondjait, miután az automata-berendezések ellenőrzése alig néhány dolgozót igényel. /mti/

--

vbb 57. a szovjet katonai küldöttség látogatásai

pá/ny h1 la

1973. december 21.

a grecko marsall vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet katonai küldöttség pénteki programja során meglátogatta a magyar néphadsereg néhány alakulatát. a vendégek ismerkedtek katonáink életével, kiképzésével és megtekintették a harcászati bemutatókat. a további program szerint szombaton újabb alakulatokhoz látogatnak el. /mti/

bb 58. az albán népköztársaság

pá/ny h1 la

1973. december 21.

népi gyűlésének elnöksége táviratban fejezte ki köszönetét a magyar népköztársaság elnöki tanácsának az albán nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánságokért. nesti nase külügyminiszter ugyan-csak táviratban mondott köszönetet magyar kollégájának. /mti/

17.15/ny

-44-

Né 1720

bb.59. kitüntetés

k/ol/ol/a/la

1973. december 21.

a népköztársaság elnöki tanácsa laczkovich ernőné, a könnyűipari minisztérium osztályvezetőjét több évtizedes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesítette.

a kitüntetést pénteken keserű jánosné miniszter adta át. /mti/

--

bb.60. új kenyérgyár pilisvörösváron

vid/pá/kz/a/la

1973. december 21.

korszerű sütőüzemeket avattak pénteken pilisvörösváron. a 13 millió forintos költséggel határidőre felépült új kenyérgyár alapkövét másfél évvel ezelőtt rakták le.

három olajtűzelésű kemencéje 31 ezer környékbeli lakost lát el friss kenyérral, péksüteménnyel. naponta 11,2 tonna pékárut szállít a kereskedelemnek. /mti/

--

bb.55. kádár jános látogatása.....2.folyt./-a

az üzemi látogatás végén bensőséges munkásgyűlésen a nyoma magas színvonalú munkáját felképező albummal kedveskedtek a párt első titkárának. aradi lászló, a könyvtárszaki előkészítő dolgozója átnyújtott egy művészeti albumot, amely a központi bizottság első titkárának a párt megalakulásának 50. évfordulóján, valamint a hazánk felszabadulásának 25. évfordulóján elmondott, a miniatűr kiadásban korábban megjelent két beszédét, továbbá a miniatűr kiadás nagy szótán grafikusművész által készített eredeti rézmetszetét tartalmazza. /folyt.köv./

17.55/a

- 45 -

M 1800

bb.55./ kádár jános.....3.folyt./-a

kádár jános az üzemi látogatás tapasztalatait összegezve elismeréssel nyilatkozott az athenaeum nyomda tevékenységéről, dolgozóinak munkájáról. hangsúlyozta, hogy az athenaeum országos feladatokat ellátó szocialista nagyipari üzem, társadalmi funkciója azonban ennél is jelentősebb, hiszen termékeivel nap mint nap találkozik dolgozó népünk. a központi bizottság és a kormányzat fontosnak tartja, hogy a nyomdaipar, közte az athenaeum nyomda megfelelő fejlődését a jövőben is biztosítsák. nem könnyű ennek a feltételeit megteremteni, de folyamatosan törekednek erre.

kádár jános szólt arról is, hogy további becsületes munkával, a pártnak mintegy másfél évtized óta folytatott, a gyakorlat által igazolt politikáját továbbra is töretlenül követve, s a szocialista országokkal testvéri szövetségben bizakodva nézhetünk a jövőbe, békében haladhatunk előre a szocializmus teljes felépítésének útján.

a központi bizottság első titkára végül további sikereket kívánta nagyműtű intézmény dolgozóinak, a rájuk háruló feladatok teljesítésében./mt1/

..-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a/la

1973. december 21.

a bb.55-sz. hír/ kádár jános látogatása..../ első bekezdésének hatodik sorában a szöveg helyesen:

a v e n d é g e k e t deák livia....

/mt1/

..-

18.00/a

- 46 -

17/1820

bb.61. a belvárosi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

a/la

1973. december 21.

26. a nőpolitikai intézkedések nyomán...
27. nógrád megye jövő évi költségvetése
28. kaposvári megyei kórház
29. üzletek ünnepi nyitvatartása
30. buszok és villamosok ünnepi menetrendje
31. libegő
32. szőlőki cukorgyár
33. diósgyőri nemesacélhengermű közép-sora
34. fenyőfa ünnepélyek
35. tatabányai bányászok
36. pécsi cukorgyár
37. új üdülővezet szoboszlón
38. a hmf fejér megyei bizottsága elnökségi ülése
39. új épületet kapott a vendéglátóipari...
40. robbantják az utban lévő házakat
41. molliére művek bemutatója
42. a minisztertanács ülése
43. új utszakasza
44. express tervek
45. csucsforgalom a postánál
46. magyar-csehszlovák kulturális munkaterv
47. ácsi cukorgyár
48. a veszprém megyei akadémiai bizottság ülése
49. üzemi próbák az inotai csucserőműnél
50. kopernikus emlékérem
51. sándor iván új drámája
52. felszívre hozták...
53. kitüntetés
54. mezőgazdasági termékfeldolgozás
55. kádár jános látogatása az athenaeum nyomdában
56. budapesti kőművesi szövetség
57. a szovjet katonai küldöttség látogatásai
58. albán köszönet
59. kitüntetés
60. új kenyérgyár
61. hírjegyzék

/mt1/

18.10/a

..-
- 47 -

17/1820

bb 62. fogadás

t tf/gg/ny zs la

1973. december 21.

puja frigyos külügyminiszter pénteken a külügyminisztérium disz téri vendégházában fogadást adott a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők vezetői részére. a szívélyes légkörű eseményen péter jános, az országgyűlés alelnöke elkészült a budapesti diplomáciai vezetőktől. a fogadáson jelen volt marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár és a külügyminisztérium több más vezető munkatársa./mt1

bb 63. ankét az ifjúsági turizmusról

t ró/gg/ny zs la

1973. december 21.

pénteken a művelődésügyi minisztériumban az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács szervezésében ankétot vettek részt az ifjúsági turizmus szervezésében és lebonyolításában résztvevő szervek képviselői. a tanácskozáson, amelyen millner jennő, az oiot csoportvezetője értékelte az 1973-as tapasztalatokat, illetve ismertette a jövő évi terveket, jelen volt nádor györgy is, az oiot ifjúságpolitikai titkárságának vezetője.

a beszámolóból kitűnt, hogy ebben az évben sikerült kialakítani az együttműködést az ifjúsági turizmusból érdekelte szervek között, s több anyagi támogatást is tudtak biztosítani e célra. csupán a központi ifjúságpolitikai alaptól csaknem 17.5 millió forintot használtak fel az ifjúsági turizmus fejlesztésére, egyrészt a kedvezmények fedezésére, másrészt a megyei szerveknek a turisztikai feltételek javítását szolgáló kezdeményezéseit támogatására. ennek keretében csaknem ötmillió forintos támogatást biztosítottak például a pilismaróti, a bodajki, a balatonedericsi ifjúsági tábor, a sikondi üdülő-tábor, és a szelidi tó partján létesülő táborok felépítéséhez.

az ifjúsági turizmus különféle kedvezményezési formáinak valamelyikét összesen mintegy 160.000-en vették igénybe. a szétosztási alapelvek reálisak, jól szolgálják a kedvezmények helyes szétosztását. egy felmérés során kiderült azonban, hogy az üdülési kedvezmény-rendszer egészét, vagy annak valamely formáját a fiatalok csak 42 százaléka ismeri. a kedvezményeket nem ismerők minden ifjúsági rétegnél túlsúlyban vannak.

/folyt köv/
18.30/ny

-48-

N 18³⁵

bb 63. / ankét .....folyt/ny

éppen ezért jelentős az az elhatározás, hogy a jövő év februárjában valamennyi megyei tanács részére eljuttatják a kedvezmények igénybe vételére jogosító utalványokat, valamint a programok összeállítását segítő oiot kiadványt. a tervek szerint az ifjúsági kempingakciók továbbfejlesztését kell elérni, mert ez az a terület, ahol még mindig szegényes a választék, s kevés az igazán fiatalos program-ajánlat. a középiskolás fiatalok üdültáborozásában az elmúlt éveknél jóval magasabb volt a részvételi arány: 90 százalék. ennek bővítését tervezik oly módon, hogy az expressz kiadott bázisain folyó üdültetés mellett a szakmunkástanuló fiatalok üdülésének az egységes rendszerbe történő bekapcsolódását is szeretnék elérni.

az oiot tervei között szerepel a kempingakció-utalvány tömbtartalmának megreformálása. a jövőben 10 plusz 10 lenne az akció fedőneve, ami azt jelenti, hogy tíz szállás-utalványt, darabonként 10 forint értékben és 10 7.50 forintos étkezési utalványt tartalmazna. a szállás-utalványok egyébként egész évben beválthatók lennének.

a beszámolót követő hozzászólások során javaslatként felvetették, hogy szükséges lenne megteremteni az olcsó kerékpár-és sátor kölcsönzési lehetőségeket, s azt is, hogy a szállás-utalványokat téli, őszi, tavaszi két-háromnapos kirándulások szervezéséhez is fel lehessen használni. többen szóltak arról, hogy az elosztásnál még jobban vegyék figyelembe a fiatalok szociális körülményeit és érdemeit, hogy még inkább a legérdemesebbek részesüljenek a kedvezményekben. a tanácskozás vitájában felhozott nádor györgy is, aki hangsúlyozta, hogy az ifjúsági törvény végrehajtásában az ifjúsági turizmus továbbfejlesztése kiemelt feladatként szerepel. ezt igazolja egyébként az a tény is - mint bejelentette - hogy a jövő évben a központi ifjúságpolitikai alap 25 milliót irányoz elő erre a célra. rámutatott: az ifjúsági turizmus továbbfejlesztése érdekében a szervezőknek még jobb együttműködésre kell törekedniük, s bejelentette, hogy a legjobb javaslatok megvalósításához a megyei tanácsokon keresztül anyagi támogatást is biztosítanak./mt1/

18.35/ny

-49-

N 18⁴⁰

bb 64. pályázat az eszperantó magazinban

1 ro/gg/ny La

1973. december 21.

az eszperantó magazin most megjelent új száma érdekes állandó pályázattal fordul olvasóihoz, főleg az eszperantóul nem beszélők-höz. a pályázati felhívás alapja, hogy napjainkban egyre többen utaznak külföldre turistaként vagy hivatalosan. más országokban járva pedig szinte valamennyien találkozhattak a soknyelvűség gyakran leküzdhetetlen, olykor megszegyenítő, jobb esetben mulatságos következményeivel. sokan tanúsíthatják, hogy az efféle helyzetek még azokat sem kímélik, akik több nyelvet birtokolnak.

e kimeríthetetlen és tanulságos élménykör hasznosítására indítja meg a magazin az állandó pályázatot, arra kérve az olvasókat, pályázókat, hogy lehetőleg 10-30 soros írásban küldjék el a maguk történetét. a legjobb írásokat - a beküldő nevét is feltüntetve - sorban közlik majd. a pályázat részleteiről és a honorálás módjáról is felvilágosítást nyújt az eszperantó magazin új száma.
/mti/

--

bb 65. időjárásjelentés

gg/ny La

1973. december 21.

a meteorológiai intézet jelenti december 21-én, pénteken 19 órakor:

enyhe marad az idő

várható időjárás szombat estig: változóan felhős, párás idő, elsősorban délnyugaton esővel, helyenként záporosóval. mérsékelt, időnként megélénkülő, később megerősödő déli, délnyugati szél. enyhe marad az idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 8-13 fok között./mti/

--

19.05/ny

-50-

NA 1975

1bb 66. a brazil követ bucsufogadása

t ms/gg/ny La

1973. december 21.

Jorge de Sá Almeida, a brazil szövetségi köztársaság követe budapestről való végleges távozása alkalmából pénteken fogadást adott rezidenciáján. résztvett a fogadáson Garai Róbert külügy-miniszterhelyettes, valamint a gazdasági és a társadalmi élet sok ismert személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja./mti/

--

bb.67. a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

a/La

1973. december 21.

62. fogadás a disztéri vendégházban
63. oltóülés
64. eszperantó magazin
65. időjárásjelentés
66. brazil fogadás
67. hírojegyzék

--

/mti/
20.55/a

- 51 -

- v e g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

NA 4°